

MAGYAR LÁNY

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelős szerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: Szent László Nyomda R. T.
Törvénytől bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyáriás Elemér**

Kicsoda Welles államtitkár, akit Roosevelt Európába küldött

Irt: Csizsár Béla

Washingtonból jelentik: Welles helyettes államtitkár szombaton elindult európai útjára.

Jólétesült amerikai politikai körök, annak ellenére, hogy Welles európai látogatása kizárólag tájékozódó jellegű nagy érdeklődéssel tekintenek utazása várható eredményei elé. Egyesek úgy tudják, hogy Roosevelt elnök beszédét tájékoztatásul akar a világ nemzeteihez fordítani s Welles utja már ezt a beszédet készíti elő. Megjegyzik azonban, hogy Roosevelt nem táplál reményeket a békebeszéd eredményét illetően.

A napokban két érdekes amerikai személyiség érkezik Európába: Sumner Welles, külügyi államtitkár, Hull külügyminiszter állandó helyettese és Myron Taylor, aki az amerikai elnök külön, személyes megbízottja lesz a Szentatyá mellett. Mindkettő Roosevelt pártosságával, megbízásából érkezik: míg az egyiké, Tayloré szűkebb megbízás s csupán a Vatikánhoz szól, a másiké, Wellesé világpolitikai érdekessége és célja, hogy egész Európát megismerje, tájékoztassék az esetleges békekötés feltételei felől és végül is informálja az elnököt az európai kilátások és békeremények felől. Valószínű, hogy Welles útjának az egyszerű tájékozódáson kívül magasabb felhatalmazása is lesz, hiszen az Egyesült Államok kormányának, ha csak tájékozódásra volna szüksége, rendelkezésére állt Bullitt és Kennedy nagykövet, akik ezekben a napokban utaztak vissza Európába, miután részletesen beszámoltak Rooseveltnek az európai állapotokról, különösképpen a párizsi és londoni hangulatról. Mintha egyenesen ennek a két beszámolóinak hatása alatt született volna meg az elnök elhatározása Welles kiküldésére.

Sumner Welles útjának fontosságát maga az államtitkár személye is hangsúlyozza, azonkívül az a tevékenység, amelyet Welles hosszú éveken keresztül folytatott s amely nem volt más, mint nagyarányú és széleskörű közvetítő tevékenység a különböző viszályba merült országok és államok között. Ezekben a közvetítésekben Welles nagy tapasztalatokat szerzett s lehetséges, hogy Európában hasonló működésre nyílik kilátása. Az Egyesült Államokban el is nevezték már régebben az állam első számú közvetítő diplomatájának. Európában kevésbé ismerik, mivel Roosevelt és Hull mögött meglehetősen háttérbe szorult. Pedig Welles magábanvéve is érdekes és színes évvéni-ség, szép pályafutással, érdekes karrierrel, gyors emelkedéssel és számos sikeres diplomáciai megbízatással. Kedves, finom és rokonszenves diplomata, aki mosolyát még rossz időben vagy sok elfoglaltsága közepette sem felejtí otthon, szíves mindenkihez, lebilincselő modora van, közvetlen és simulékony, aki nem riad vissza kezdeményezésektől, a ki nem taposott utaktól és a végiggondolt akciók gyors lebonyolításától.

Newyorkban született, ott is teltek el gyermekévei. Atyja a City neves és keresett bankára volt, aki minden áron azt akarta, hogy fiából neves és híres orvos legyen, ő azonban nem sok kedvet érzett ehhez a pályához, ehelyett inkább a diplomácia felé tekintett. A massachusettsi Gortonban végzi középiskoláit, egyetemi tanulmányait pedig a híres Harvard egyetemen. Éppen befejezi utolsó félévét és megkapja diplomáját, amikor kitör Európában a háború. A Department of State, a külügyminisztérium szolgálatába lép s első állomása Tokio, a japán főváros. Japán nem nagyon szereti, így rendkívül boldog, amikor kö-

Öfelsége II. Károly király tizmillió leit, Mihály nagyvajda kétmillió leit, a királyi udvar- tartás személyzete 2,017.000 leit juttatott a hadfelszerelési alapra

Bucurestiből jelentik: Urdareanu udvari marsall a királyi ház minisztere a következő levelet intézte Mitita Constantinescu pénzügyminiszterhez:

Miniszter Ur! A mai súlyos jelentőségű időkben Öfelsége a király az ország és a nem-

utaljak át a hadfelszerelési kölcsön aláírására. Felhasználom ezt az alkalmat, hogy újból megújítsam miniszter úr legnagyobb nagyrabecsülésem kifejezését.

Miniszter Ur! Öfelsége Mihály Gyulafehérvár nagyvajdája, áthatva az ország és a nemzet iránti szeretet magas érzelmeitől s abban a meggyőződésben, hogy a mai nehéz időkben az Egyesített Románia határainak megvédésére minden áldozatot meg kell hozni és abban az óhajlásban, hogy a hadsereg felszerelésének és a haza megerősítésének művét minél erőteljesebbnek lássa, megbízott engem, hogy mellékelten kétmillió leit juttassak Önhez a hadfelszerelési kölcsönre. Felhasználom az alkalmat, hogy megújítsam Önnek Miniszter Ur legmelegebb nagyrabecsülésemet.

Miniszter Ur! Van szerencsém tudomására hozni, hogy Öfelsége a királyi udvartartásának személyzete a hadfelszerelési kölcsönre 2,017.000 leit írt alá. Intézkedést kérünk a megfelelő kimutatások összeállításáról, hogy az összeget készpénzben is letehesük. Fogadja Miniszter Ur nagyrabecsülésem kifejezését.

Mitita Constantinescu pénzügyminiszter a királyi ház miniszteréhez intézett válaszában kérte, hogy fejezze ki Öfelsége a király és Öfelsége Mihály nagyvajda előtt a hála leg-hódolatteljesebb érzelmeit felséges uralkodóknak és a trónörökös magas és nagylelkű példaadásáért a hadsereg és drága hazánk ősi földjének érdekében.

zet iránti határtalan szeretetében — amely érzelmeik felséges uralkodóknak összes alkotásainak alapját képezik, — abban az óhajlásában, hogy hozzájáruljon a súlyos áldozatokkal egyesített Románia határai védelmének és a felfegyverkezésnek hazafias művéhez. Kegyeskedik újból felemelő példát adni és ezéret megbízott engem, hogy Önhez mellékelten tizmillió leit

vetségi titkárként Buenos Airesbe helyezik át. Délamerikához meleg vonzódás fűzi, szereti ezeket az államokat, tájakat, eghajlatukat, itt úgy érzi, hogy otthon van. Munkaképessége, életkedve, amely Japánban már felére esökkent, itt ismét erőre kap és teljes kedvvel végzi munkáját. 1919-ben központi szolgálatára visszarendelik Washingtonba.

A külügyminisztériumban a latinamerikai ügyek osztályának a helyettes vezetője lesz, két év múlva tényleges vezetője. Azután egyidőre kilép a minisztérium kötelékéből, mert fontos külföldi küldetésekre szentelték ki. 1922-től 1932-ig, tehát majdnem tizenegy évig ő lesz az Egyesült Államok utazó diplomatája s ebben a minőségben főként a középamerikai államokat, majd Európát is felkeresi. Első útja San Domingoba vezet, ahol kormány megbízottként több fontos ügyet intéz el. Innen visszatér Washingtonba, hogy résztvegyen a középamerikai államok értekezletén. Amikor kitör a hondurasi háború ismét ő közvetít békét az elnök képviselőjeként. A huszas évek közepén negyüszö. (Két gyermeke született, egy fju és egy

leány.) Amikor Rooseveltet elnökké választják, Welles külügyi államtitkár lesz. Röviddel kinevezése után Cuba-ba küldik nagykövetnek, mintha már nem is tudna elszakadni többé kis közép-amerikai államaitól. Alig fél éves működés után mégis visszahívják a fővárosba s újból elfoglalja államtitkári helyét a Department of State-ban. Még ekkor is megbízzák több misszióval, ő képviseli hazáját az 1936-ki majd az 1939-ki buenosairesi, illetve limei panamerikai értekezleten, amelyet az amerikai kontinens békéjének fenntartása érdekében rendeznek. 1937-ben az elnök a külügyminiszter állandó helyettesének nevezi ki s attól fogva állandóan ebben a minőségben dolgozik.

Pártállásra nézve Sumner Welles demokrata-párti, tehát Roosevelt elnök táborához tartozik. Egyidőben, mint az már a követeleknél és diplomatáknál oly szokásos, irodalmi működést is fejtett ki, több könyvet írt, de ezek különösebb feltűnést nem keltettek.

Európa nagy érdeklődéssel várja itteni tárgyalásait.

Háromszáz szovjet repülő támadott vasárnap

A finnek vesztesége szombatig 162 védelmi pont, köztük 47 betonerdő. Szombaton és vasárnap további 313 védőpont esett el, köztük 45 tüzérségi betonállás.

*Helsinki*ből jelentik: Hivatalos finn jelentés szerint vasárnap háromszáz szovjet repülőgép intézett támadást különböző helységekre ellen. A háború legnagyobb légitámadásai játszódtak így le vasárnap. A szovjetgépek támadása nem okozott nagy veszteségeket. Tíz ember meghalt. A szovjet hadsereg egyébként az arcvonalnak csak a summai szakaszán támad erőteljesebben. Itt éjjel-nappal szünet nélkül folyik a küzdelem. Ugy látszik, ezen a szakaszon akarnak döntő győzelmet kicsikarni.

Eddigi megállapítások szerint a szovjet csapatok már 162 megerősített védelmi pontot és 47 vasbeton ütegállást foglaltak el.

A vasárnap kiadott hivatalos finn hadijelentés szerint az arcvonalon a nap nagyrésze állandó nyugtalanságban telt el. A harcok so-

rán a finnek 27 szovjet repülőgépet lőttek le.

Rómából jelentik: Olasz lapjelentések szerint a finnek február 17-én és 18-án 313 erődöt vszítottak el, amelyikből 45 tüzérségi betonállás volt. Február 11 és 18-ika között 475 erődítmény volt a finnek vesztesége. Az erődítményekből 92 tüzérségi betonerdő.

UJABB ÁTTÖRÉS A MANNERHEIM VONALON S A FINNEK FÉNYES GYŐZELME A LADOGA TÓ ÉSZAKI PARTJÁN

*Helsinki*ből jelentik: A szovjet csapatoknak ismét sikerült egy helyen áttörniök az első Mannerheim-vonalat. A Ladoga-tótól északra viszont a finnek érték el fényes győzelmet a szovjet csapatok felett.

Osszegező helyzetkép a szovjet hadsereg jelentései alapján

Tíz kilométer szélességű és ugyanannyi mélységű az áttörés Viipuri felé

*Berlin*ből jelentik: A Német Távírási Iroda a szovjet jelentések alapján a következő helyzetképet festi a finnországi harcterről: A szovjet csapatok február 11-ike óta a karéliei földszoroson a Mannerheim-állás ellen összpontosították támadásaikat. Három irányban támadtak: a summai szakaszon, a Muola szakaszon és Tjpole vidékén, a Ladoga-tó közelében, ahol már azelőtt is heves harcok voltak. A summai szakaszon nagymennyiségű fegyverrel és hadianyaggal végrehajtott támadás jelentékeny sikerrel járt. Tíz kilométer szélességben áttörték a Mannerheim vonal első állásait és 10 kilo-

méter mélységben előnyomultak Viipuri irányában. A summai szakaszon támadó szovjet hadsereg szélességben és mélységben jelentékenyen kiterjesztette állásait. Az időjárási viszonyok a hadműveletek szempontjából valamivel kedvezőbbek voltak. A hideg lényegesen még nem mérséklődött ugyan, de a tiszta idő kedvez a légi tevékenységnek.

A múlt heti szovjet jelentésekből kitűnik, hogy a szovjet csapatok eddig a Mannerheim vonalon 162 megerősített védelmi pontot és 42 vasbeton ütegállást foglaltak el. A jelek szerint a szovjet hadvezetőség elsősorban arra tö-

rekszik, hogy a hadműveleteket Dél-Finnországban a tavaszi olvadás előtt sikeresen befejezze.

LEGUJABB FINN ÉS OROSZ HADIJELENTÉSEK

*Helsinki*ből jelentik: A szovjet gyalogság hétfőn abbahagyta rohamait és az ágyuzás is csak Suvanto és Taipale szakaszán észlelhető. Finn katonai körök azt hiszik, hogy ez csak szünet egy újabb heves támadás előtt. A szovjet csapatok kénytelenek megerősíteni ujonnan elfoglalt állásaikat. A karéliei földszoroson a szovjet támadási szünetben a finn haderő is szerepet játszik. A finnek ugyanis új külföldi repülőgépeket kapnak és nemesak a szovjet bombavetők elpusztításával érték el sikereket, hanem állítólag a Leningrádba vezető vasutvonalat is sikerült megrongálniok. Ha ez így van, a szovjet-csapatok nehéz helyzetbe kerülnek, metr a karéliei földszoroson összpontosított 15 szovjet hadosztálynak rengeteg élelmszerre van szüksége.

Mannerheim napiparancsában közölte, hogy nagyszámu tüzérséggel ellátott gyalogságot küldött a finn állások megerősítésére.

Finn körökben hangoztatják, hogy a finnek által elfoglalt második vonal, mely mögött még sok más vonal húzódik, éppen olyan jól megerősített, mint a kiürített első vonal.

Moszkvából jelentik: Orosz hivatalos harctéri jelentés szerint a szovjet csapatok vasárnap folytatták az előnyomulást a karéliei földszoroson és elérték a Salmenkajja folyót. Megszállották a muolai és summai állomásokat. Viipuritól délre 10 kilométerre elfoglalták Gujanex várost és elérték egy helyen a finn tengeröböl nyugati részét. A szovjet csapatok eddig 475 ellenséges erődítményt, köztük 92 tüzérségi betonerdőt foglaltak el. A légi harcok során 21 finn repülőgépet lelőttek.

Szolgáltatós gyógyszertárak Nagyváradon:

Kedden a következő nagyváradai gyógyszertárak tartanak szolgálatot:

„Szent Antal” Bv. Reg. Ferdinand. Tel. 13-53.
„Kigyó”, Piata Regina Maria. Tel. 29-63.
„Csillag”, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-51.
„Aranykereszt”, Piata Unirii (Zsigmondovits és Barla). Telefon 28-52.
„Diana”. Str. Astra No. 18. Telefon 32-57.

Ördögűzés

Írta: Nadányi Zoltán

A doktor bácsi, akivel én naponta szembeülök a klubban, a sakkasztalnál: a sakkjáték világbajnoka. Nem azé a sakkjátéké, amit Aljekin meg Capablanca üznek, hanem az igazi sakkjátéké. Ugyanis Aljekin, meg Capablanca, nézetem szerint nem tudnak játszani. Az a tébolyodásig való töprengés, amit a figurák tologatása közben véghezvisznek, az már nem játék. Tessék megnézni a doktor bácsit a sakkasztalnál: ő az igazi sakkjátékos. Nemhogy az elméletet, de még a figurák menetmódját sem ismeri, minél fogva győzelemre nem is szokott játszani. Nem is lép a figurákkal, hanem egyszerűen csak morzsolgatja őket a keze közt és egymáshoz ütögeti őket. Hogy miért éppen a sakkfigurákat morzsolgatja és ütögeti, mért nem egyéb tárgyakkal cselekszi ezt, az könnyen érthető. Őt a sakkhoz vonzza a hajlama. Ő csak akkor érzi magát igazán jól, ha sakkasztalnál ülhet. Évek óta mindennap játssza ezt a játékot a klubban és olyan nagy gyakorlatra tett már szert, hogy joggal nevezhetjük őt a sakkjáték világbajnokának.

Játszik a bábokkal, szívja a szivarját és mesélget. Legutóbb az alább következő történetet mesélte el nekem, aminek semmi köze sincs a sakkhoz és lehet érdekes is, nem is, de mindenesetre tanulságos.

Az ő édesanyja, — mondja a doktor bácsi, — faluhelyen lakik, nádtetős öreg házban. Egy este berohan hozzá a lánycseléd és rémüldözve újságolja neki, hogy az ördögöt látta lepedőben. Petrezselymet akar húzni, azért ment le a kert végébe, akkor látta meg az ördögöt a holdvilágnál, lepedőben.

— Ugyan eredj már, — mondta neki a doktor

bácsi édesanyja, — hogy lehetsz ilyen ostoba! Hiszen ördög nincs, az csak olyan hitalálás. Még hozzá lepedőben, ki hallott ilyet!

De a lány esküdözött égre-földre, hogy ő bizony látta az ördögöt, lepedőben. Ott állt a kert végében, talán még most is ott áll, süttött rá a hold, forgatta a fejét, szarva is volt kettő, meg hegyes szakállja. És a szeme villogott, tetszik tudni, ahogy körülnézett. Szakasztott olyan volt, mint az álmoskőnyvben, csak lepedőben.

Nem értette a dolgot az öreg nagysága, felvette az asztalról a petróleumlámpát, kiment vele a kertbe, hogy megnézzé ő is az ördögöt.

— Jaj, ne menjén, nagysága, — kérlette a szolgáló. — Jajjaj, utoljára látom, elviszi az ördög!

De az öreg nagysága mosolygott ezen, vitte a lámpát, végigment a kerten, a szolgáló ott jajveszékelt a ház előtt, nem mert utána menni, de a házban sem mert magára maradni.

Ment az öreg nagysága, ment a lámpával, jobbra-batra nézett, kereste az ördögöt. Biztos volt benne, hogy nem fogja meglátni, mert hiszen ördög nincs. Nyugodtan, bátorosan lépkedett a kerti úton, hanem egyszer csak gyökeret vert a lába. Ott állt előtte az ördög a kert végében, a holdvilágon, lepedőben. Szarva is volt kettő, hegyes szakállja is, ahogy festik az ördögöt. Forgatta a fejét és a szeme vérszesen villogott.

Magasra tartotta a lámpát az öreg nagysága, úgy világított rá messziről az ördögre. Bizony, ennek fele se tréfa, ez maga az ördög. Furcsa helyzet volt ez, akárki más megrémült volna a helyében, még férfiember is. Egyedül az esti kertben szemtől-szembe az ördöggel. De a doktor bácsi édesanyja nem félt. A lámpa nem reszketett a kezében, arra gondolt, hogy ott mégse lehet az ördög, mert hiszen ördög nincs. Erőt, bátorágot,

nyugalmat adott neki ez a hite. Megindult a lámpával, hogy most már közelebbről világítsa meg az ördögöt. Az a pár lépés, amit ő akkor megtett, az a pár lépés, úgy gondolom, a világtörténelem és világirodalom nőalakjainak a legszebb, legnagyobb-rúbb lépéseire fogható. Egy asszony, öregasszony, aki nem fél, mert hisz. Inkább hisz a hitének, mint a szemének. És nekimegy az ördögnek.

Odament az öreg nagysága, egész közel ment az ördöghöz és akkor felkacagott. Akkor látta csak, miről van szó. Hogy ott nem az ördög van, hanem egy kecske, meg egy lepedő. A szomszéd kecskéje felgaskodott a kerítésre, ahol lepedőt száritottak. A kecskéje éppen a lepedő föléjt jelent meg, úgy lett a lepedőből, meg a kecskéből ördög.

Nevetett a doktor bácsi, mikor a történet végére ért. Nagy erővel csapkodta egymáshoz a sakkfigurákat, úgy mulatott rajta. A véletlen játékán, amely kecskéből, lepedőből ördögöt csinál.

Pedig ez nem nevetni való. Még százötven évvel ezelőtt a szomszédasszonyt megégethették volna emiatt. Az ő kertje felől leselkedett az ördög, tehát az ördöggel cimborál, tehát bosszorkány. Maglyára vele! Ha csak nem akad akkor is egy ilyen erős hitű asszony, aki rávilágít az ördögre és a viláosság hatalmával kettőbe bontja. Kecskére, meg lepedőre.

Nem nevetni való ez, mert azt példázza, hogy az ártatlanság is démoni színben tűnhetik fel. Milyen ártatlan jószág a kecske, milyen ártatlan a hiterített lepedő, mégis a kettő együtt riasztó volt akkor este. Maga a sátán.

Ezért kell viláosság erre a világra, ezért kell hinni azt, amit a doktor bácsi édesanyja akkor este a kertben olyan erősen hitt. Ami őt megsza-balította a Gonosztól.

Hinni kell, hogy nincs Gonosz.

A skandináviai államok semlegessége erős próbatétel alá került

Angol és francia részről a Népszövetség alapokmányának 16-ik szakasza alapján sürgetik a nyugati katonai átvonulást. Blum volt francia miniszterelnök írja, hogy a skandináv államok már belesodrótak a háborúba

Stockholmból jelentik: Svédország egyre inkább a háborús és diplomáciai bonyodalmak középpontjába sodródik. Miután a svéd kormány a finnek segélykérését elutasította, Finnország — szorongatott helyzetében — szükségének látja a nyugati hatalmaktól katonai segítséget kérni. Ez a csapatszálítás azonban a legközvetlenebb módon Svédországon és Norvégián át vezet keresztül. Angol és francia felhívás szerint az átvonulás megengedése a népszövetségi alapokmány 16-ik szakasza kötelezi is a semlegességhez feltétlenül ragaszkodó két skandináv államot. Az angol-francia csapatok átengedését viszont Németország nem nézi jó szemmel.

Mint Párizsból jelentik, a francia sajtó részletesen foglalkozik a skandináv semlegesség kérdésével, Leon Blum, volt francia miniszterelnök a *Populaire*-ben azt írja, hogy Stalin sohasem támadta volna meg fegyveresen Finnországot és a skandináv semlegesség sem került volna veszélyes helyzetbe, ha kölcsönös segélynyújtási és védelmi egyezmény kötne össze valamennyi északi államot. Ma azt lehet mondani, hogy a skandináv államok háborúba sodródtak. Ugyanis: akár tetszik, akár nem, Finnország az az elővéd, mely fedezi őket. A skandináv államok bizonyára ugyanolyan hősiességgel küzdenek majd, ha sor kerül rá, mint Finnország, de nem lesz más választásuk, mint a szolgátság, vagy a küzdelem.

OLASZ FELFOGÁS SZERINT A NÉPSZÖVETSÉG NEVÉBEN CSAK A KISÁLLAMOKAT AKARJÁK TERHELNI

Rómából jelentik: A Stefani iroda diplomáciai szerkesztője a skandináv és a nyugati fővárosokból érkező jelentések alapján megállapítja, hogy a szovjet csapatok az egész káreliai földszorosra kiterjedő támadások folytán benyomultak a finn védelmi vonal egyes szakaszaiba. Noha ezek a sikerek még csak körülhatárolt jellegűek, a finn védelem helyzetét mégis nehéznek kell tekinteni és Finnország sorsa most már csak a külföldi segítségtől függ. A demokrata sajtó — írja a Stefani iroda diplomáciai szerkesztője, — arról vitázik, hogy milyen kötelezettséget kell teljesíteniük a skandináv államoknak, mint a Népszövetség tagállamainak. Még lehet azonban jegyezni, hogy ugyanazt a kötelezettséget vállalták a nyugati demokráciák is, amelyek mégis, még mindig fenntartják diplomáciai kapcsolataikat a szovjettal. Különös tehát, hogy egy testület nevé-

ben, mely híján van minden tekintélynek, a kis államoktól áldozatot és harcot követelnek, amit azonban a nagyhatalmi érdekeltek nem akarnak meghozni, azzal az ürüggyel, hogy közvetlen érdekeiket kell megvédeniük.

STOCKHOLMI HIVATALOS KÖZLÉS A FINN SEGÉLYKÉRÉS ELUTASÍTÁSÁRÓL

Stockholmból jelentik: A svéd kormány hi-

A svéd és a norvég kormányok közölték Londonnal, hogy a népszövetségi alapokmányok 16-ik szakaszát nem tartják magukra nézve kötelezőknek

Rómából jelentik: A *Giornale d'Italia* című olasz lap Londontól azt jelenti, hogy a svéd és norvég kormány már is tudatta Londonnal, hogy az alapokmány 16-ik cikkelyét nem tartják magukra nézve kötelezőknek.

Londonban különben a svéd magatartást kedvelten fogadták. Angol politikai körökben kijelentik, hogy Anglia a finneknek nyújtandó segítséggel nem akarja Svédországot nehéz helyzetbe juttatni, de Svédország magatartása kérdésessé teszi Finnország megsegítését. Az angol sajtó egyrésze nem is titkolja a svédek iránt érzett bosszúságát és azt írja, hogy ha majd Svédországra kerül a sor, Anglia nem fog megfelekedni arról, hogy milyen különösen viselkedtek a svédek Finnországgal szemben.

A félhivatalos angol sajtó viszont hangoztatja, hogy Svédország magatartása gyakorlati-

A gyomor gázai ellen

Egy bevált gyógyszer a „Leo-Pills”.

E pillulák rövid használatát után már megszűnik a terhes gázképződés anélkül, hogy e szer kellemetlen mellékhatást okozna. Éppen ezért „Leo-Pills” emésztőszereknek is ajánlható nehéztételek fogyasztása után.

Mint hogy tisztán sóvényű anyagokból készült hashajtó, a „Leo-Pills” — egybe és biztos hatása révén — teljesen különbözik a többi kémiai anyagból készült hashajtóktól, amelyek alkalmazása igen gyakran kellemetlen hatást vált ki.

Kapható: 20 vagy 60 tablettát tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills Laxativ

vatalosan is megerősítette, hogy nincs módjában teljesíteni a finn külügyminiszter február 13-iki kérését s svéd csapatoknak Finnországba küldése tekintetében

lag nem változtat a helyzeten, mert a svéd kormány csak hivatalos segítséget nem ad, de nem akadályozza meg az önkéntesek átvonulását. Különben is a svédek a finn kormánnyal egyetértve hozták határozatukat.

A SVÉD KIRÁLY BIZALMAS LEVELE AZ AMERIKAI ELNÖKHÖZ

Zürichből jelentik: A *Basler Nachrichten* jelentése szerint Bertil svéd herceg Amerikába érkezett és azonnal fölkereste Roosevelt elnököt, akinek átadta nagyatya, Gusztáv Adolf svéd király bizalmas levelét. A lap szerint valószínű, hogy a svéd király levelében Roosevelt támogatását kérte ahhoz a tervhez, hogy Svédország bizottságot küld az Egyesült Államokba, hogy fegyvereket vásároljon Finnország számára.

A nagyváradi városháza ismertetése a VI. hadtestparancsnokságrendeletéről a katonai zónákban lakó polgárokra vonatkozólag

Nagyvárad város polgármesteri hivatalától kaptuk az alábbi hirdetményt:

A polgárság tudomására hozzuk, hogy a VI. hadtestparancsnokság, állambiztonsági hivatal 1940 február 6-án kelte 969556 számú rendelete értelmében abban az esetben, ha egyes polgárok elvesztik fényképes és a helyőrségparancsnokság által felülbélyegzett személyazonossági igazolva-

nyukat, a következőképpen kell eljárniok:

A rendőrség útján felbélyegzett kérvényt kell benyújtani a helyőrségparancsnoksághoz, amelyben feltüntetik a személyazonossági igazolvány elvesztésének körülményeit. A kérvényhez csatolni kell a rendőrség által kibocsátott új fényképes személyazonossági bizonyítványt is.

Felhívjuk a város lakosságának figyelmét, hogy amennyiben roszkiszeműségű állapítanak meg az igazolvány elvesztésével vagy más, gyanús személynek adta a „személyazonosság” igazolványát, a katonai zónákban való eltávolítása mellett bíróság elé is állítják és a II. Károly király törvénykönyv 414. szakasza alapján járnak el ellene.

A fenti rendelkezés vonatkozik a katonai körzetben lakókra is. Augustin Chirila, polgármester

CLONTA EUGEN NAGYVÁRADI RENDŐRKVESZTORT ÁTHELYEZTEK A FŐVÁROSBA.

Nagyvárad. Saját tud. Változás történt a rendőrség vezetésében. Dr Clonta Eugen rendőrkvesztort szolgálati érdekből Bucurestibe helyezték az állambiztonsági hivatal vezérigazgatóságához. A változás nem jelent meglepetést, mert a felügyelői rangban lévő kvesztort csak ideiglenesen jelölték a nagyváradi rendőrség élére. Az új rendőrkvesztort kinevezése még nem történt meg.

„Magyar Nők Lapja”

Szépirodalom.

Művészet.

Divat.

Modern kézimunka és gyermeklap melléklettel, megjelenik havonta háromszor. E pompás kivitelű legszebb magyar folyóirat, új és kiváló írók és írónők ragyogó sorát hívta meg, hogy tolluk és tehetségük tűzét állítsák a magyar család, a magyar otthon és a magyar nő szolgálatába.

A „Magyar Nők Lapja” bensősége barátja minden családjának, segítő társa és irányítója minden magános nőnek és ifjú hölgyek gondolkodásának.

A hit és tisztaság szellem vezeti a „Magyar Nők Lapja” hasábjain megjelenő egyszerű írógárdát, mely Papp Jenő kiváló író és a rádió volt közkezdelt krónikása irányítása mellett még Harsányi Zsolt, Zilahy Lajos, Kodolányi János, Bóka János, Ignác Rózsá, Nyíró József, dr Hosszu Zoltán (színművész és kiváló humorista), Hunyady Sándor, Babay József, K. Lányi Piroska, Hóry László és Nyíri László kiváló erők munkáival fogja gyönyörködtetni olvasóit.

Regényei meglepőek és versei mindig a legjobbak. Ajándék akciói továbbra is teljes mértékben folytatódnak.

A „Magyar Nők Lapja” vezetősége becsülettel igyekszik beváltani minden szavát hogy megteremtse a tisztesség, a szépség és a költészet csodálatos egyegét a társadalom részére.

Megrendelési hely:

TÖRÖK JÁNOS Oradea, C. Șuța poștal: 47.

„A háború csak most kezdődik!”

Ezt a kijelentést olvassuk mostanában mértékadó lapokban, ahova nap mint nap befutnak a pontos jelentések az egyelőre titokban, vagy legalább is a háttérben történő nagy erőösszevonásokról, amelyek végső elrendeződése, felsorakozása talán már csak hetek kérdése.

„A háború csak most kezdődik.” Vegyük elő a háború nagy sakkjátszmáját, vessünk arra egy futó pillantást, figyeljük a napi politika eseményeinek sokszor ártatlanul ható egymásutánját és bennünk is az érzés fog támadni, hogy a nagy dráma kezdete küszöbünkön van... A nagy drámáé, amelynek végkifejletjét senki nem ismeri.

A távol Északon egy maroknyi kis nép hősi küzdelme a vég felé közeledik. Vagy el-esik a finn nemzet az egyre kibírhatatlanabb orosz kolosszus pörölycsapásai alatt s ebben az esetben a sarló és kalapács díszítette lobogók, még mielőtt a nyugati szövetségesek beavatkozhattának, eljuthatnak az Atlanti-óceánig; vagy még finn területen kerül szörnyű összeecsapásra a sor a Szovjet Birodalom és a nyugati demokráciák között. Ez utóbbi küzdelemtől a dolog természetét szerint Németország se maradhatna távol, mert életbevágó érdekei forognak Északon is a kockán. A harmadik Birodalom nem is eszínál titkot abból, hogy mihelyt a szövetségesek komolyabb fellépésre gondolnak Északon, ő sem marad távol, minthogy egy svéd vagy norvég beleavatkozást is úgy tekintene, mint a semleges álláspont feladását.

Ha tehát az oroszoknak nem sikerül a Mannerheim vonal elleni támadásukat győzelmesen befejezniük, még mielőtt a már bejelentett angol és francia segítség megérkezik, Északon a legsúlyosabb bonyodalmaktól tartatunk. Nyilván Anglia tanácsára Finnország megkísérelte ugyan még, hogy egyelőre Svédországtól kérjen sürgős segítséget, de Svédország kényes helyzetére való tekintettel a kérést nem teljesíthette. Bár a svéd közvélemény, sőt államférfiak is — mint magánemberek — szívesen rokonoszenvel figyelik hős szomszédjuk erőfeszítéseit, Svédország az adott helyzetben semmit sem tehet, ami a semleges álláspont feladására volna magyarázható.

Igy tehát Angliának és Franciaországnak közvetlenül kell beavatkoznia az északi küz-

delemben. És hogy beleavatkoznak — ha erre idejük lesz — az kétségtelen. Anglia is, Franciaország is, de főképpen Anglia teljes tudatában vannak annak, hogy mit jelentene Finnország legázolása a Szovjet részéről. Éppen azért, ahogy a jelek mutatják, egyenesen harpófogót készítenek a Szovjet és ezáltal Németország részére. Arró van ugyanis szó, hogy nemcsak Finnországba szántak jelentős expedíciós hadsereget, hanem hogy egyidőben dél felől, a Közelkeleten is hatalmas támadást készítenek elő a Szovjet ellen. Mert mi mást jelentenének a nagy csapatösszevonások Egyiptomban, Palesztinában és Szíriában, mi másra engedhetnének következtetni Weygand tábornok folytonos utazásai, tárgyalásai és mi másra mutatna legújabbban Eden gyarmatügyi miniszter egyiptomi és közelkeleti tárgyalásai, ha nem arra, hogy tőlünk délfelé is komor viharfelhők gyülekeznek.

A török kormány, amelynek tudvalevően szoros katonai szerződése van a nyugati hatalmakkal, csak a napokban kapta meg azt a teljes hatalmat, mely csak háború és háborús veszedelem idejére ruházható rá. Nem a közeledő orkán biztos jele ez is? És a máról-holnapra bekövetkezett bolgár kormányváltás vajjon nem szintén azzal áll összefüggésben, hogy a Közelkeleten, tőlünk délre, súlyos dolgok vannak készülöben? Bolgár részről ugyan ismételt hangoztatták, hogy a Kiosseivanoff-kormány visszalépése merőben belső kormányváltásból magyarázandó, de a be nem avatottak is tudják, hogy Kiosseivanoff oroszbarát volt és ellenezte Bulgária csatlakozását a Balkán-blokkhoz, amely ha nem is volt oroszellenes, de sok rokonoszenvel nem viseltetett a Szovjetunió irányában. Az is kétségtelen, hogy Ankarában is, Belgrádban is örömet váltott ki Kiosseivanoff távozása és a kormányváltást nem belső ellentétekből magyarázzák, hanem ellenkezően, ahhoz mérszemenő külpolitikai magyarázatot fűznek.

Csak a napokban számoltak be a híradások arról is, hogy Mussolini hosszasan tanácskozást folytatott az olasz haderők legfőbb parancsnokaival. Vajjon ez nem arra mutat-e szintén, hogy a fellegek egyre sűrűbbek és nehezebbek lesznek az égen?

Jegyezzünk bónókat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölesön, amely 4 és fé százalék kamattámogatást hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyezett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva kifizetésre kerülő ötödörésszel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hozaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Peszeki Ferenc zilahi esperes-plébános halála

Nagyvárada. Saját tud. Nagy gyász érte a nagyváradi egyházmegye papságát és Zilah város római katolikus egyházközségét. Február 17-én, szombaton este 7 órakor a nagyváradi Szent József-szanaszatóriumában meghalt Peszeki Ferenc pápai kamarás, esperes-plébános életének hatvanötödik évében. A megboldogult 1875-ben született, Középkolói elvégzése után a nagyváradi szemérembe lépett, ahol 1898 szeptemberében szentelt, pappá. 1900-ban teológiai tanárrá nevezték ki, hat év múlva pedig a püspöki Szentszék mellé osztották be, mint szegények ügyvédjét. Ezután a Szent Vince intézet zárdalelkésze lesz. Ezt a tisztséget tizenhét éven át viselte.

1917-ben Zilahra kerül mint esperes-plébános, kevéssel azután pápai kamarás lesz.

Az elhunyt pápi működése tetteiben és eredményekben igen gazdag volt. A Szent Vince intézet fiuinternátusából egész diákkrajok indultak el az élet útjára az ő lelki nevelőiskolájából. A tragikus véletlen most is úgy hozta magával, hogy a szombaton elhunyt Kovács Sándor lazarista szerzetesapostor vele együtt ravatalozták fel a Szent Vince intézet dísztermében. Kovács Sándor ugyanis Peszeki Ferenc zárdalelkésze idején szintén az intézet növendéke volt.

Az elhunyt Peszeki Ferencet az egész egyházmegyében mindenütt a legnagyobb szeretettel vették körül. Fiatalabb paptársainak, különösen káplánjainak valóságos atyja volt. Paptársait mindig szeretettel látta házában, amely vendégszeretettel volt kizárva az egyházmegyében. Plébánosi teendőit és esperesi hivatalával járó kötelességeit mintaszerűen végezte. Kinos betegségét már évek óta példaadó pápi keresztényi türelemmel viselte. Az utolsó pillanatokig helyt állott munkahelyén és csak a teljes összeroppanás után kért távirati uton segítséget az egyházmegyei hatóságtól. A gyomorrák, amely régóta megtámadta szervezetét, az utolsó időben teljesen elhatalmasodott szervezetén. Egy héttel előzőt szállították be Nagyváradra a Szent József Szanaszatóriumba, ahol a leg gondosabb ápolás sem tudta megakadályozni, hogy a fellépett tüdőgyulladás végzetessé ne váljék az amúgy is beteg szervezetre. A halotti szentségek felvétele után példaadó lelkiyugalommal nézett a halál közeledő pillanata elé.

Halála osztatlan részvételt váltott ki az egész egyházmegyében. Temetése kedden délelőtt 9 órakor lesz a Szent Vince intézet kápolnájában.

Megható módon nyilvánult meg a zilahi hívek ragaszkodása egykori plébánosukhoz. A hívek távirati uton kérték az egyházmegyei főhatóságot, engedje meg, hogy szeretett plébánosuk holttestét Zilahra hazaszállítsák és az ottani temetőben temessék el. A kérést különböző okok miatt nem lehetett teljesíteni, ezért a zilahiak elhatározták, hogy társaságkéccsel népes küldöttséggel Nagyváradra utaznak a temetésre. A temetési szertartást egyébként Márton Aron gyulafehérvári püspök, nagyváradi—szatmári apostoli kormányzó végzi fényes pápi segédlettel.

A február havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

A polgármesteri hivatal légvédelmi osztálya az alábbiakban közli a lakosság számára február második felében tartandó légvédelmi előadások sorrendjét.

Február 20-án a H. I és J kezdőbetűsök
Február 21-én a K és L kezdőbetűsök
Február 22-én az M és N kezdőbetűsök
Február 23-án az O és P kezdőbetűsök
Február 24-én az R kezdőbetűsök
Február 26-án az S kezdőbetűsök
Február 28-án a T és U kezdőbetűsök
Február 29-én a V és Z kezdőbetűsök

Az előadásokat délelőtt 9-től 11 óráig tartják a Katolikus Kör nagytermében, Str. Regele Carol 5. Az előadások hallgatása minden polgárra, nőkre is kötelező 7 és 60 év között. Akiknek van gázálcuk, hozzák magukkal, mert a gázkamerán is keresztül vezeték őket. Azokat, akik nem vesznek részt a légvédelmi tanfolyamokon, a törvény 63-ik szakasza alapján 500—2000 leies pénzbírsággal, ismétlődés esetén 1-től 30 napig terjedő elzárással büntetik.

Az „Altmark“ nevű német gőzöst több angol hajó megtámadta a norvég vizeken

A német hajóról gépfegyvertűzzel elüzték a fegyvertelen legénységet. — Hat német tengerész meghalt, egy eltűnt hatan megsebesültek

Berlinből jelentik: Mint jelentettük, az „Altmark“ nevű német gőzös már szombat délelőtti rádió útján közölte, hogy egy angol torpedóromboló a norvég partok közelében meg akarta támadni. Ezt a támadást akkor a hajó parancsnokának villámgyors kormány-mozdulata és két norvég hadihajó szigorú föllépése megakadályozta. Az angol hadihajó azonban továbbra is résen állt, hogy a német hajót megtámadhassa.

Ez később megtörtént s a felfegyvertelen német kereskedelmi hajó az angol torpedóromboló áldozatául esett. A támadás a norvég felségjog alatti vizeken történt s így az incidens diplomáciai utra terelődött.

Az első német jelentés, amely elmondja a történeteket, megállapítja, hogy hat német tengerész az angol hadihajó géppuskatűztől életét veszítette, több pedig súlyosan megsebesült. Maga a hajó a norvég parton fekszik.

Az angol tengerészeti minisztériumnak az incidensről szóló beszámolója elmondja, hogy az Altmark — az óceánon német részről elsüllyesztett — két angol hajó legénységét foglyul tartotta a fedélzetén s az angol hadihajók már régóta kutatják ezt a hajót, hogy az angol tengerészeket kiszabadítsák. Az Altmark azonban hosszú időre eltűnt a szemük elől. Most azután, hogy feltűnt a norvég vizeken, felsőbb utasításra üldözőbe vették és sikerült is „legyőzni“. Az angol jelentés azt állítja, hogy tudomásuk szerint az Altmark föl volt fegyverezve. Beszámol végül az angol jelentés arról is, hogy a német hajó elleni harc során egy angol katonát életét veszítette.

A NÉMET PARANCSNOK ELMONDJA, HOGY BERGENSBEN A NORVÉG TENGERÉSZETI HATÓSÁGOK SEMLEGES SZEMPONTBÓL KIFOGÁSTALANNAK ÉS FEGYVERTELENNEK TALÁLTÁK AZ „ALTMARK-OT.

A német hajó parancsnoksága a hajó elleni támadásról beszámoló jelentésében a következőkben írja le az incidenst:

— A norvég vizeken hajózó Altmark felett egy ideig angol repülőgépek keringtek, amelyek nyilvánvalóan szikratávíró útján összeköttetésben álltak az angol hadihajókkal. Egyszerre megjelent a tengeren egy angol cirkáló öt torpedórombolóval körülvéve. Az angol hadihajókkal szemben két norvég torpedóromboló adott figyelemztetést, hogy norvég vizeken vannak. A német kereskedelmi hajót előzőleg a norvég tengerészeti hatóságok (Bergensben) átvizsgálták és semlegességi szempontból kifogástalannak találva, a norvég partokon való hazautazást megengedték. A német hajó ehhez tartva magát, a partok hosszában tovább akart haladni, mert nem akarta fölténni, hogy a megjelent angol hadihajók a norvég vizeken őt megtámadják. Az angol hadihajók azonban üldözően a német hajó után futottak, mire ez hirtelen befutott a part mentén beszögellő Zessingfjordba, míg az őt védően kísérő norvég torpedóromboló a fjord bejáratánál utját állotta annak, hogy az angol hadihajók a fjordba behatolhassanak. A két norvég hajó továbbra is az Altmark két oldalán helyezkedtek el. Egyszerre azonban a német kereskedelmi hajó és az egyik norvég hajó közötti térbe behatolt egy ismeretlen hadihajó, amelyiket eleinte még norvég védőhajónak vettek a németek. Az új hajó azonban mihamar azt a felszólítást üzenté a német hajóra, hogy azonnal faroljon melléje, mert ha nem, löni kezdik. A német parancsnok erre azonnal lebeszélte a mentőesőszakot, hogy a legénység — miután valamennyien fegyvertelenek voltak — menekülhessen. Az angol hadihajó akkor egész hosszában a német hajó mellé állt, csaklyákkal közvetlen közelbe vontatta s a hadihajó legénysége átszállott a német hajóra, a hajódídat megszállotta, aztán gépfegyvertűzzel árasztotta el a né-

met hajó fedélzetét, melyről a fegyvertelen német tengerészek leugrálva, részint uszva, részint a jég hátán igyekeztek partot érni. Hat német meghalt, hat megsebesült és egy az uszás közben eltűnt. Az angolok aztán a német hajóról magukkal vitték azokat az angolokat, akiket a német hajó hazatérő útja közben felszedett, mint hajótöröttket. Ha az angol tengerészeti minisztérium jelentése azt állítja, hogy angol részről egy katonát elesett, úgy ennek halálát csak a saját tüzelésük okozhatta — mondotta a német parancsnok — mert a német hajó teljesen fegyvertelen volt.

A NÉMET KORMÁNY TILTAKOZOTT NORVÉGIÁBAN. A NORVÉG KORMÁNY TILTAKOZOTT LONDONBAN.

Az ügyben a német kormány tiltakozást jelentett be a norvég kormánytól, miután a táma-

Angol jelentés szerint az Altmark 300—400 angol hadifoglyot szállított, s ezek kiszabadítása végett történt a semleges vizeken a hadi ténykedés

Bergenből jelentik: A Reuter jelentései szerint az emlékezetes montevidoei tengericsata előtt az Altmarknak az volt a megbízatása, hogy biztosítsa a Graf Spee ellátását. A Graf Spee elsüllyedése után az Altmark utasítást kapott, hogy térjen vissza Németországba. Egyébként az Atlanti óceánon harcoló német csatahajók az Altmark fedélzetén gyűjtötték össze az egyes hajókon elfogott angol tengerészeket, úgyhogy hazaindulásukkor mintegy három-négyszáz angol foglyot tartózkodott a német hajó fedélzetén.

Az angolok ébersége ellenére az Altmarknak sikerült a délamerikai partokról az Északi Tengerbe jutni. Szombaton hosszas kutatás után

tás norvég felségjog alatt történt. Másfelől pedig a norvég kormány tiltakozott az angol kormánytól a norvég felségjog megsértése miatt.

Mint Londonban már eleve hangoztatják, az angol kormányt az egyáltalában nincs szándékában a norvég kormányt kiszolgáltatni az Altmarkról kiszabadított angol foglyokat.

Londonból jelentik: Lord Halifax angol külügyminiszter szombaton délután fogadta a londoni norvég követet és közölte vele az angol kormány álláspontját az „Altmark“ ügyében. A norvég követ egyidejűleg félhivatalos formában bejelentette a norvég kormány tiltakozását.

A francia Havas iroda értesülése szerint az angol külügyminisztérium szombat este megkapta a norvég kormány tiltakozó jegyzékét az „Altmark“ ügyével kapcsolatban.

egy angol felderítő repülőgép a norvég partok mellett fölfedezte a német hajót. A repülőgép pilótája értesítette a környéken cirkáló angol hadihajókat, mire azonban ezek az értesítést megkapták, az Altmark semleges norvég vizekre húzódtott. Az angol admirális ekkor elrendelte, hogy az Altmarkot követő Cosak cirkáló a norvég vizeken is folytassa az üldözést. Ekkor értesítette az Altmark kapitánya a történetéről az oslói német követséget.

Az angol torpedóromboló, miután sikerült áthatolnia a német hajó elé állott két norvég hadihajó zárján, felkérte a norvég hadihajók parancsnokait, hogy legyenek segítségére a német hajó foglyainak kiszabadításában. A norvég hadiparancsnokok megtagadták a kérést, kijelentve, hogy az Altmark tiszteletben tartotta a nemzetközi szabályokat.

NORVÉG ÁLLÁSPONT SZERINT AZ ANGOLOK SÜLYOSAN MEGSÉRTETTÉK A SEMLEGESSÉGET

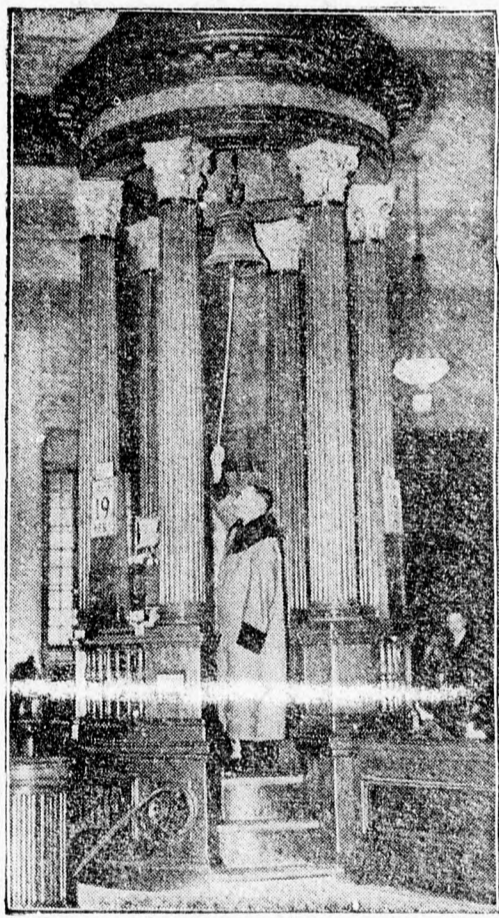
Osloból jelentik: Az Altmark megtámadása után a norvég távirati iroda a következő hivatalos közleményt adta ki:

„Öt német tengerész életét veszítette, amikor az angol hadihajó géppuskatűzzel megtámadta az Altmark nevű német tartályhajót, ezzel súlyosan megsértve a norvég vizek semlegességét. A norvég kormány ezért erőlyes tiltakozást jelentett be Londonban“. A norvég távirati iroda másik jelentése szerint a külügyminiszterükhöz közel álló körök hangoztatják, hogy a nemzetközi jog értelmében idegen kereskedelmi hajó, sőt idegen hadihajó is átkelhet támadó szándék nélkül semleges vizeken. Az átkelés egyetlen feltétele, hogy tiszteletben tartsa a fennálló rendelkezéseket és ne hatoljon be kizárólag a kikötők környékére. A norvég kormányt nincs tudomása arról, mint-ha az Altmark megsértette volna ezeket a szabályokat.

AZ ANGOLOK VITATJAK ELJÁRÁSUK JOGOSÁGÁT

Londonból jelentik: A Havas távirati iroda angol jelentést közöl az Altmarkkal kapcsolatos incidensről. Az angol jelentés szerint a Cossacknak joga volt behatolni a norvég öbölbe, mert kapitányának tárgyi bizonyítékok voltak a kezében arról, hogy az Altmark titokban föl volt fegyverezve és hadifoglyokat szállított fedélzetén. Az angol jelentés hozzáteszi, hogy a norvég ellenőrző hatóságoknak nyilván nem volt tudomásuk a foglyokról.

Londonból jelentik: A londoni norvég követ szombaton este átnyújtotta az angol külügymi-

A londoni hajófőzsdén eddig haranggal jelezték, vahalányszor egy hajó elsüllyedéséről hír érkezett. A régi hagyományt a háború tartamára most telfüggesztették

Az eredmény mérvadó!

Togal

-tabletták mindig bevált szer

rheuma · köszvény · ischias
és hüléses megbetegedéseknél.

42 és 14 tablettás csomagolásban.

DACIA sorsjegyarudánál a február 18-iki huzason a következő nyeremények voltak:

3,000.000 leít 34619 Matca

200.000 leít 123295 Anexa

A Dacia Colectura Oradea az egész ország területén még sok kisebb nyereményt fizet ki játékosainak

HELYI
CIM

COLECTURA KISCH

Na yvarad, Sas-Passage (főbejarat)

niszteriumon kormányának tiltakozó jegyzékét az Altmark incidensével kapcsolatban. Halifax angol külügyminiszter ugyanakkor tiltakozott amiatt, hogy a norvég hatóságok nem vizsgálták meg Bergenben elég gondosan a német tartályhajót és nem győződtek meg arról, hogy fedélzetén angol foglyokat szállít.

A brit kormány tagjai egyébként kijelentették, hogy az admirális jogosan cselekedett, amikor parancsot adott a Coesacknak a norvég öbölbe való behatolásra, mert vannak bizonyos körülmények, amikor a hadihajó beléphet semleges kikötőbe, ilyen volt az Altmark esete is.

ANGOL VÁLASZJEGYZÉK NORVÉGIÁNAK

Londonból jelentik: Az angol kormány eljuttatta válaszigyzékét a norvég kormányhoz az Altmark ügyében. A jegyzék a többi között a következő megállapításokat teszi:

— Közismert volt, hogy az Altmark az Admiral Graf Spee tevékenységében segédhajóként szerepelt és a hajón három-négy száz angol alattvaló volt, akik régóta türhetetlen viszonyok között éltek. A hajó föl volt fegyve-

rezve. Az angol kormány véleménye szerint a norvég hatóságoknak igen komoly kutatásnak kellett volna alávetnie a német gőzöst, amikor az befutott a bergeni kikötőbe. Az angol kormány köszönettel venné, ha részletesen tájékoztatnák, hogyan végezték a hajó átkutatását és milyen megállapításra jutottak. A beérkezett hírek szerint ugyanis a vizsgálat csupán alakíság volt, amit az is bizonyít, hogy egy foglyot sem találtak a hajón. Az angol kormány úgy véli, hogy a norvég kormány mint semleges kormány, nem teljesítette kötelességét. Éppen ezért az angol kormánynak joga van panaszt emelni a norvég kormány tétlensége miatt. Az angol kormány indokoltan követelte az Altmark internálását.

AZ ALTMARK SZOMBATON FEL AKARTA ROBBANTANI MAGÁT

Oslóból jelentik: A Reuter jelentése szerint szombat este az Altmark parancsnoka és legénysége minden intézkedést megtett arra, hogy levegőerővel és elsüllyesse a hajót. Az oslói német követ utasítására azonban elálltak ettől a szándékuktól.

Újabb két hajópusztulás az Északi-tengeren

Mult héten 32 hajó vesztése volt 128 ezer tonnával az angoloknak, franciáknak és a nekik szállító semlegeseknek

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint egy 3656 brutto regiszter tonna tartalmú angol gőzös az Északi-tengeren elsüllyedt. Legénységét — a kapitány és egy tengerész kivételével — megmentették.

A 4537 brutto regisztertonna űrtartalmú Amoland holland gőzös az Északi-tengeren aknára futott és elsüllyedt. A legénységet megmentették.

Német tengeraltjárók repülők és hadihajók a február 11—17-ike közötti héten 32 angol, francia és az angoloknak-franciáknak rakományt szállító semleges hajót süllyeszttek el 128 ezer brutto regiszter tonnatartalommal.

Párizsból jelentik: A hivatalos francia hadijelentés szerint a németek a Moseltől keletre sikertelen rohamot intéztek a francia előőrsök ellen.

Az erős tél rendkívül megnehezítette a dán hajózást is, főleg Dánia és Svédország és az egyes dán szigetek között. Például Seeland és Fünen szigetek között a komp rendszer viszonyok között 1 óra alatt teszi meg az utat, míg most az 14 óráig tart. Ezen a képen a komp vontató jégtörő hajó látható, a nagy Belt öbölben

Kedden kezdődik a Népkisebbségi Ujságírók közművelődési előadássorozata

Kolozsvárról írják: Hirt adtunk arról, hogy a Népkisebbségi Ujságírók Egyesületének kolozsvári csoportja közművelődési előadássorozat megrendezését határozta el azzal a céllal, hogy az ujságíró-társadalom és a közönség közötti kapcsolatot közvetlenebbé tegye. Az előadások bevételét az egyesület a csoport jóléti alapjainak javára fordítja.

Az első előadást február 20-án, kedden este fél 9 órai kezdettel tartja meg a Népkisebbségi Ujságírók Egyesület kolozsvári csoportja. A tíz előadásra tervezett közművelődési sorozat megnyitá-ésának ünnepélyes fényt kölcsönöz az a körülmény, hogy annak fővédnökségét Bánffy Miklós gróf, a Magyar Népközösség elnöke és Bornemissza Sebastian dr. a Szamos-tartományi Ujságíró Céh elnöke vállalták és a megnyitó előadáson megjelentek.

Az első előadás műsora bizonyítja, hogy a Népkisebbségi Ujságírók Egyesület célkitűzéseit itt is azokat az ősi hagyományokat követik, amelyek az erdélyi magyar sajtót mindig megbeesültté tették.

A bevezető előadást Nyirő József, a kiváló író, a kolozsvári csoport díszelnöke tartja. Kelemen Lajos, a neves történész a házsongárdi temető nagy halottairól mond megemlékezést, Fényes Alice ezüstművésznő és Forgács Sándor színművész, neves erdélyi román és magyar költők verseit szavalják. B. Zsembery Elvira zongoraművésznő Schubert Vándor-ábrándját adja elő.

A nagyváradi Vas- és Fémipari Céh közleményei

A vas és fémipari céh igazgatósági tanácsa folyó hó 20-án, kedden este 8 órakor rendkívüli igazgatósági ülést tart. Napirend: az ócska vasak bejelentéséről szóló rendelet által előállott helyzet és a közgyűlés napirendjének végleges megállapítása. Feltétlen és pontos megjelenést kér az elnökség.

A vas és fémipari céh helyiségében vasárnap délután népeggyűlés keretében az ócskavasak bejelentéséről szóló rendelet törvényt ismertette dr. Mihutiu Alexandru, a céh ügyésze. A rendelet, amely minden vas és fémiparost kivétel nélkül érint, nagy vitára adott alkalmat. A törvény szövege, bár meghatározza és fel is sorolja azokat az öntvény, vas vagy acél ócskaságokat amelyek kétszáz kilón felüli mennyiségben be kell jelenteni, mégis nem lehet határozottan megállapítani, hogy csak a százszázalékos hulladékok, vagy a még használható ócska gép alkatrészeket, mint pl. tengelyeket, fédereket, vaegerendákat, lapos, szögletes és gömbvasakat is be kell jelenteni a fenti rendelet értelmében. Ugyanis az articole uzate kifejezés az „elhasznált” szóval egyértelmű, míg a rendelet törvény másik pontja bejelentésre kötelezettnek minősíti mindazokat az ócska anyagokat, amelyek arra a célra, amelyre készültek, már nem használhatók. Így pl. kétséges, hogy a forgalomból kivont ócska gépkocsi féderét, egy lövontatású kocsi alá beszerelhetők-e, vagy pedig teljes egészében a fenti rendelet hatálya alá tartozik. Ma a kisiparosság nagymennyiségű ócska, de megmunkálásra alkalmas anyagot használt fel s így e kérdés, tekintve a rendelet be nem tartása esetében járó igen szigorú büntetést, sürgősen minden félreértést kizáró magyarázatot vár a céh igazgatóságától. Ezért elhatározta a céh igazgató tanácsa, hogy e törvényrendelet magyarázó szövegéért sürgősen feliratot intéz a nemzetvédelmi miniszteriumhoz, amelynek eredményéről tagjait a lapok útján azonnal értesíteni fogják.

Felhívás. Felhívjuk az építőipari céh kebelébe tartozó mérnök, építész és kőművesmestereket, hogy folyó hó 20-án, kedden délután 6 órakor a Str. Alexandri 13. szám alatti helyiségben tartandó gyűlésen okvetlenül szíveskedjenek megjelenni. Trágyasorozatára kerül a város által elkészített új építkezési alapszabály ismertetése. Elnökség.

Lakatos, gépészek, mechanikusok figyelmébe. A vas és fémipari céh lakatos alcsoportja gyűlést tart folyó hó 21-én ezerdán este fél 7 órakor a Str. Alexandri 13. szám alatti helyiségében. — Tárgysorozat: Iparosok és mesterkönyvek kiadása. Szakmák összevonása a gyakorlat ezert, javaslat kidolgozása a miniszteriumnak. Kérdések és indítványok. Felkérjük tagjainkat hogy a gyűlésen okvetlen jelenjenek meg. A határozatok kihattással lesznek iparunk háborítatlan folytatására.

Légvédelmi felhívás. Értesítjük mindazokat, akik a légvédelmi kurzusokat a Munkakamaránál a vas, fém és építőipari céh rendezésében hallgatják, hogy a folyó hó 20-ára hirdetett előadást egy nappal később folyó hó 21-én, szerdán este 7 órakor tartjuk meg a munkakamara nagyszobájában.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.
 FIZETÉSI ÁRAK: Hónaponta: Húsz évre 900 fillérre
 negyedévre 225, egy óra 75 fillér.
 Magyarországon: Egész évre 90 P. fillérre 25 P. negyedévre 12 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
 Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem ösztökélünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A kecserești időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mersékelt nyugati szél, több helyen havazás, sokfelé köd. A nagy hideg kissé mérséklődik.

MENETRENDSZERŰEN KÖZLEKEDNEK AZ ÖSSZES ROMÁNIAI VONATOK. Bucurestiből jelent a rádió hírszolgálat: A vasut vezérigazgatósága közli, hogy mindazon vonalakon, amelyek az elmúlt héten leállították a forgalmat, megindult a normális közlekedés. A romániai vonatok hétfőtől kezdődően menetrendszerűen közlekednek.

BRUSZT GYULA HALALA. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A Magyar Lapok kiadóhivatali főnökét, Bruszt Istvánt mély gyász érte: édesapja, Bruszt Gyula nyugdíjazott telekkönyvi igazgató február 17-én 87 éves korában, boldog házasságának negyvenhatodik évében elhunyt. Bruszt Gyula igazi mintaképe volt a szorgalmas, pontos tisztviselőnek, amit az is bizonyít, hogy negyvenévesen át volt megszakítás nélkül szolgálatban s ez idő alatt nem múlt el egy év sem, hogy szorgalma és szakértelme felsőbb körök részéről elismerést nyert volna. Szászrégenben és Kolozsváron teljesített szolgálatot s csak nyugdíjaztatása után költözött Bucurestibe ott lakó fiaihoz. Halálát felesége: özv. Bruszt Gyuláné, szül. Lutsch Bertl, fiai: László, István és András, menyei: Bruszt Istvánné, szül. Némethy Klára, Bruszt Andrásné szül. Halmay Mária s két kis unokája: Bruszt Nóra és Miklós gyászolják, valamint kiterjedt előkelő rokonság. Temetése hétfőn volt, igen nagy részvét mellett.

Zürichi zárlat. Párizs 9.90 fél, London 17.63 háromnegyed, Newyork 444, Brüsszel 75.02 fél, Milánó 22.52, Amszterdam 236, Berlin 178.75, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 335.

Kérem a plébános urakhoz! Egyik előfizetőnk nagyszüleinek születési és házassági iratait keresi. Létkérdés számára, hogy nagyatyjának, néhai Kopócsy Mihálynak, aki 1810—20. között előtte ismeretlen helyen született, születési bizonyítványát és a nagyanyjával szül. Irinyi Rozával 1836—44. között létrejött házasságáról szóló bizonyítványt beszerezze. Mivel a születés, illetve házasság helye és pontos ideje ismeretlen, előfizetőnk ezután arra kéri a plébános urakat, sziveskedjenek a rendelkezésükre álló anyakönyvekben utánanézni a fenti adatoknak és ha valahol a születés vagy házasságkötés bejegyzését megtalálják, a róla kiállított bizonyítványt sziveskedjenek megküldeni ajánlott levélben a költségek utánvételével a következő címre: özv. Kopócsy Endréné, Oradea, Eliade Radulescu 7. szám.

NÉMET KITÜNTETÉS A 75 ÉVES SVEN HEDINNEK. Berlinből jelentik: Hitler kancellár táviratban üdvözölte Sven Hedint 75-ik születésnapja alkalmából. A kiváló svéd írónak a német kancellár a Német Sasrend nagykeresztjét adományozta.

Magyar orvosnár nagyjelentőségű kísérletei. Budapesti jelentik: Az „Esti Ujság” hatalmas riportban számol be dr. Kubányi Endre egyetemi magántanárnak, a Rókus-kórház sebészeti vezetőjének szenzációs kísérleteiről. Kubányi idős gyermekeken mirigyátültetési kísérleteket hajtott végre és kísérletei meglepő eredménnyel jártak. Születésüktől fogva idiotá gyermekek a mirigyátültetése után járnak, beszélni és nevetélni kezdtek. Eddig huszonnyolc esetben sikerült magával teljesen tehetetlen és értelmetlen torzszülöttek elméjében világosságot gyújtani és lélni addig béna végtagjaik működését.

Miért? A célszerű összeállítás és azok a kitűnő sikerek, amelyeket híres orvosok, valamint számos klinikán és kórházban a Toga-lial érték, rövid időn belül általános elismerést vívtak ki ennek a gyógyszernek. A leadott szakvélemények egyhangúlag elismerik, hogy a Toga-lial utólagosan, kószvényes, csúszos- és az ízületekben a végtagokban fellépő fájdalmaknál.

ELJEGYZÉS Hornung János nagyvárad-újvárosi római katolikus tanító eljegyezte Mártonffy Erzsébetet, a nagyvárad-i urítárság kedves és bájos tagját.

Halálozás. Torda. Saját tud. Torockón 75-ik életévében, sokoldalú munkáséletének alkonyán csnedesen elhunyt Vernes Ferenc földbírtokos, egyházi főtanácsos tag, Hangya szövetség elnök, több társadalmi egyesület lelkes vezetője. A nemesség szívében közéleti vezetőmunkás halála általános széles körben nagy részvétet keltett.

Halálragazott a mozdony egy szabadságos katonát. Nagyvárad. Saját tud. Halálosvégű vasúti szerencsétlenség történt tegnap éjszaka 12 órakor a Biharpüspöki és Nagyvárad közötti útvonalon egy szerényen nélküli mozdony halálragazott az állomásig magával vonszolt egy szabadságos katonát. A szerencsétlenül járt ember a sínek között Biharpüspöki felé tartott és nem vette észre a közeledő mozdonyt. A sötétben a mozdony vezetője nem látta meg a sínek közt haladó embert. A szerencsétlenséget csak az állomáson fedezték fel. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy az áldozat Turdan Gheorghe 23 éves szilágymegyei Portita községbeli. Bevezetik a nyomozást.

Adományok. Sz. D. 30 lejt és egy élelmiszere comagot küldött Szakáll István és családja részére. Rendelkezési helyére juttatjuk.

Welles, északamerikai külügyi államtitkár, Roosevelt személyi megbízottja, szombaton indult el európai körútra, melyet az egész világ nagy érdeklődéssel figyel.

Bonyodalom a cseléd-adó körül

A kolozsvári pénzügyigazgatóságra telefonutasítás érkezett, hogy csak az ezer lejnél nagyobb fizetésűek munkaadóadókötelesek. Nagyváradra semmiféle rendelet sem érkezett

Nagyvárad. Saját tud. Több ízben foglalkoztunk már a pénzügyminiszteriumnak a cselédadó kivételére vonatkozó törvényével. A cselédadó fizetése körül ugyanis többféle bizonytalanság támadt tövesen értelmezték a rendeletet és gyakran olyan összegek után is befizették az adót, amelyek után cselédadót fizetni nem kell.

A legnagyobb bizonytalanság éppen akörül keletkezett, hogy milyen összegek után kell fizetni a cselédadót. Ezzel kapcsolatban megjelent egy állítólagos rendelet, amely szerint cselédadót csak azoknak a munkaadóknak kell fizetni, akik háztartási alkalmazottjuknak havi ezer lejnél magasabb fizetést adnak. Kolozsváron a pénzügyigazgató maga nyilatkozott erről a kérdésről, kijelentve, hogy a rendelkezett telefonon kapta a pénzügyminiszteriumból. Írásbeli rendeletet, vagy utasítást még nem adtak ki.

Munkatársunk hétfőn délelőtt a nagyvárad-i pénzügyigazgatóságon fölkereste Hodosan Joan ügyosztályfőnököt. Munkatársunk kérdésére az ügyosztályfőnök kijelentette, hogy a cselédadóval kapcsolatban semmiféle rendeletet, még telefonutasítást sem kaptak, úgy hogy egyelőre, amíg a kérdés tisztázódik: kinek kell cselédadót fizetni? — Azt ajánlja a közönségnek, hogy várjon a befizetéssel. Azoknak, akik már befizették a cselédadót — annak ellenére, hogy esetleg nem kellett volna fizetniük — a befizetett összeget már legfeljebb csak bonyolult úton térítik vissza, de ebben az irányban még egyáltalán nem történt intézkedés.

KOVÁCS SÁNDOR LAZARISTA SZERZETES-PAP TEMETÉSE. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délelőtt 9 órakor ment végbe a Szent Vince-zárda kápolnájából. Kovács Sándor lazarista atya, a vincés nővérek romániai tartományi igazgatójának temetése. A temetés szertartását és az elhunyt lelkiüdvéért mondott gyászmisét Márton Áron erdélyi római katolikus püspök, apostoli kormányzó végezte. A temetésen a nagyvárad-i székeskáptalan, a szerzetesházak és a papság is számos tagjával képviseltette magát. A holttestet a Szent Vince-zárda dísztermében ravatalozták fel. Itt végezte el Márton Áron püspök a halott beszentelését. Azután a zárda kápolnájába vitték a koporsót, ahol Márton Áron püspök főpapi gyászmisét mondott az elhunyt lelkiüdvéért. A temetői gyászszertartást dr. Lestyán Endre preláthus-kanonok végezte. Az elhunyt Kovács Sándort a nagyvárad-olaszi temetőben helyezték el örök nyugalomra a papok közös sírhelyén.

Ismeretlen méreggel megmérgezte magát egy nagyvárad-i asszony. Saját tud. Szombaton este a Horia-u. 10. számú házban levő lakásán eszméletlen állapotban találták özv. Kuk Károlyné ez. Besenyei Vilma. A mentők a közpórházba szállították, de ott, anélkül, hogy ki lehetett volna hallgatni, meghalt. Megállapították, hogy ismeretlen méreggel, öngyilkosságot követett el. Hátrahagyott búcsulevelében egyebek között a következőket írja: „Szeretett gyermekeim! Bocsánatot kérek tőletek, hogy ezt tettem, de nem tudom tudélni, ami előtt mostan állok. Olyan súlyos körülmények játszódtak közre életemben legutóbb, amelyek lehetetlenné teszik számomra az életet”. A rendőrség vizsgálatot indított az öngyilkosság hátterének kiderítésére.

Akik rézkilincslópásból éltek. Szatmár. Saját tud. Tudvalevő, hogy a háború következtében felésokkent a réz ára. Ennek következtében a kilincslópás is kifizetődő mesterséggé vált. Szatmáron minden éjszaka tömegesen tűntek el a rézkapukilincsek. A rendőrség hetekig hiába nyomozott a tolvajok után. A napokban az egyik részöntő műhelyben kilincset találtak a detektívek. A kilincsen az egyik károcsolt a sajátjára ímert. Nemsokára a tetteseket is elfogták. Turti Gheorghe és Francan Ioan munkanélküliek személyében. Több orgazda ellen is eljárás indult.

Hatalmas tűz pusztított a csepeli Neményi-féle papírgyárban. Budapestről jelentik: Csepelen vasárnap délután tűz ütött ki a Neményi-féle papírgyárban. A tűz rohamosan terjedt a gyártelepen s percek alatt a telep több fontos épülete lángokban állott. A csepeli és a budapesti tűoltóság mindent elkövet a nagyértékű raktárak megmentésére. A késő éjszakai órákban a tűz még tartott. A legújabb jelentés arról számol be, hogy a csepeli papírgyárban támadt tűznek a gyártelep nagyváltó martaalékául esett. A hatalmas tüzet az éjszakai órákban sikerült lokalizálni és megümentették a papírraktárt, valamint a cellulóze-finomítót. A tűz az eddigi megállapítás szerint a kazánházban keletkezett, valószínűleg rövidzárlat folytán. A kár közel egymillió pengő. Az oltást rendkívül megnehezítette, hogy a tűzcsapok mindenütt be voltak fagyva. Az oltási munkálatok során hat tűzoltó és egy munkás sebesült meg.

Temetés. Peszeki Ferenc pápaj kamarás, zilahi esperes-plébános 65 éves korában elhunyt. Temetése kedden, 20-án 9 órakor lesz a Szent Vince-intézetből. (Erdélyi „Concordia”.)
 Özv. Kuk Károlyné szül. Besenyei Vilma 58 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése hétfőn volt az olasz temetőben. (Caritas.)

SPORTHIREK

Edzőmérkőzések orszagszerle

A jövő vasárnap már megindulnak a küzdelmek a Nemzeti Bajnokságban. A szövetség ugyanis nem evezett bele a halasztásba. Tegnap barátságos és edzőmérkőzéseket játszottak több helyen. Eredmények:

Bucuresti: Venus—FC Ploesti 6:1 (2:1). Rapid FC—Monitorul 4:0 (2:0).

Resica: UDR—Kinizsi 11:1 (6:0).
Kolozsvár: Victoria—Vasoi vegyes csapat 6:1 (2:0).

A Kárpát FC bekerült a Román Kupa nyolcas döntőjébe. Nagybanjáról jelentik: Az ószról elmaradt, illetve döntetlenül végződött Kárpát FC—Olimpia (Bucuresti) Román Kupa mérkőzést vasárnap játszották le. A helyi együttes jó játékkal 4:0 (2:0) arányban biztosan győzött és bejutott a 8-as döntőbe. A nagybányai csapat legközelebbi ellenfele a resnicai RMTE lesz.

Makkabea—MME 9:5. Nagyvárad. Saját tud. A helyi csapat ökölvívói szép küzdelemben 9:5 arányban győzte le a marosvásárhelyieket.

MERCUR nagykollektúra szerencsés nyereményei
a február 18-iki húzásokon:

1,000.000 lei 19472 Matca

1,000.000 lei 34294 Matca

Ezenkívül sok közép- és kisebb nyeremény

Bihar-, Szilágy- és
Szatmármegyei
törlésűtő:

Dácia (Utazási iroda)
Oradea

B-dul Regele Ferdinand 9.

Max Ausschnitt a legendáshírű iparmágnás a vádlottak padján

Tőzsdei manipulációk, szövevényes pénzügyi manőverek, s a bankügyletek szörnyű útvesztőiben kimerült a bíróság, a vád, a védelem és a közönség és tépő idegesség vesz erőt mindenkin, de Max Ausschnitt főlényesen és fáradhatatlanul védekezik

Bucuresti. Saját tud. Páratlan érdeklődés nyilvánul meg a bünpér iránt, amelynek tárgyalása most folyik a bucaresti törvényszéken. Egy csodálatos pályafutás drámai végkifejlete ez a tárgyalás, amelynek eredménye iránt alig lehet kétség. Az ország talán leggazdagabb jövedelmű embere a vádlott, a legendás hírű iparmágnás és acéllakó: Max Ausschnitt.

De az ülésteremben alig nyilatkozik meg ez az érdeklődés. A közönség nem tolong olyan tömegben a főtárgyalás érdekességeinek meghallgatására, mint ez például szerelmi botrányoknál, gyilkosságoknál szokás. Hídeg számok fognak itt röpködni a levegőben arról, hogy miként károsította meg egy zenialis pénzember az államot, a társadalmat okmányhamisítással, devizacsallással, hivatali helyzetével való kíméletlen visszaéléssel és mint szerzett ebből mesébe illő vagyon.

ARCÁN JOVÁLIS MOSOLLYAL, A TEKINTÉLYES EMBEREK BIZTONSÁGOS FŐLÉNYÉVEL ÜL MAX AUSSCHNIT A VÁDLOTTAK PADJÁN

A tárgyalás első napján mindenekelőtt a vádlott személye érdekelt a főként ügyvédek, újságírók, üzletemberek, álló hallgatóságok. Vajjon megtört-e bukása a hatalmas iparmágnás? Vajjon a börtön levegője rányomta-e arcára bélyegét? De nem. Max Ausschnitt pompás városi bundában, a tekintélyes emberek biztonságos főlényével, jovális mosollyal arcán s hóna alatt fínom, vörös irattáskával jelent meg a tárgyalóteremben. A védelem asztalánál a román ügyvédi kar legkiválóbbjai ülnek, köztük Radu Rosetti mester és Mircea Djuvara volt igazságügyminiszter; de a magánvádló képviselői se kevésbé híresek, köztük is szerepel az egykori politikai élet néhány kimagasló személyisége: a sok pártpolitikai kalandon átment Vasilescu Válgán és Benteo volt miniszter. A legnagyobb tudású jogászok és szonokok vonultak fel csatasorba a romániai nehézipar egykori mindenható fejedelmének védelmében és ellene. Magas színvonalú, érdekes küzdelemre van kilátás a rendkívül bonyolult ügyben.

Teodor Nicorescanu tanácselnök a tanuk névsorának felolvasása után a szokásos kérdéseket állapította meg a vádlott személyazonosságát. Max Ausschnitt kissé halkán, de nyugodtan felelt. Foglalkozása: iparos. Atyjának neve: Osias. Anyjának neve: Klára. Lakhelye Bucarestiben van, az Aleea Alexandru I szám alatt. Ötvenegy éves. Nős. Livia Pordeat vette feleségül: két gyermeke van. Bécsben végezte a kereskedelmi akadémiát. Vallása: római katolikus. Népi származása: zsidó.

Most kérdések és feleletek következtek, amelyeket a közönség lélegzetét visszafogva hallgattott:

— Vagyon helyzete?

Max Ausschnitt közeledett az elnökhöz és alig hallhatóan válaszolt:

— Az országban 200 millió lejt érő vagyonom van. Külföldön lévő vagyonom 30.000 lejtet ér, lingre becsülhető.

— S mennyi a jövedelme?

— Évi 12—15 millió lei.

A védelem első indítványa az volt, hogy a törvényszék rendelje el a tárgyalás gyorsirással való feljegyzését. Ez meg is történt s az elnök szünetet rendelt el, amíg a gyorsíró megérkezik. E szünet alatt a vádlott barátaival csevegett, igen kedélyesen. Egyik híve széles öleléssel zárta kezére Max Ausschnittot, de bármennyire igyekezett is a vádlott helyzete miatt érzett meghiúsultságát minél nyilvánvalóbban kifejezésre juttatni, nem bírt egyetlen könnyecseppet se kisajtolni szeméből. Mert, ugyebár, mit lehet tudni. Történnék még esodák: felmentő ítélet is következhetik és ha nem: még mindig marad annyi vagyona a letűnt hatalmasságnak, amelyből jut valamennyi a húcsatlósoknak is.

Sokat foglalkoztatta a védelmet a gyorsírói jegyzetek kérdése. Álljon azokból elég példány a perbeli felek rendelkezésére s ezek a példányok tökéletesen egybehangzóak legyenek, nem úgy, mint más, hasonló nagy pereknél megtörtént, amelyek tárgyalásánál zavart okoztak az egymással ellentmondó gyorsírói jegyzetek... Aztán a sajtó ellen emelt óvást a védelem és kérte az elnököt, intse az újságírókat, hogy a legteljesebb pártatlansággal számoljanak be a tárgyalás eseményeiről.

MAX AUSSCHNIT A VÁDIRAT EGYETLEN PONTJÁT SEM ISMERI EL...

Ez is megtörtént: a sajtó képviselői elnéző mosollyal vették tudomásul az intelmet. Azután a vádirat felolvasására került a sor. Perrendtartás-szerű szükségesség, ami nem nagy érdeklődést váltott ki. A lapok közleményei rég ismerősek már ezek az adatok. Az elnök megengedte, hogy a vádlott ülve hallgassa végig a hosszú felolvasást. Az egész teremben csak egy fegyőr állt, néha nagy tisztelettel vette egy-egy oldalpillantást az őrizetre, aki selvem zsebkendőjével olyankor előkelően végigtörölve arcát unottan nézett hol fel a mennyezetre, hol pedig ki az ablakon. Künt nagy pelyhekben hullt a hó.

És a vádirat hosszan sorjázta a Resita-művek egykori vezérigazgatója terhére irt büncselekményeket, a Resita megkárosítását, a vádlott nagy befolyásával kieszközölt kormányengedélyek saját céljaira való felhasználását, a komplikált ócskavasszállításokat, CEPI nevű külföldi vállalatnál lévő érdekeltségeinek mesteri értékesítését, a nagyarányú devizamentesítéseket. Valósággal esilgázszati számok fejezik ki a visszaélések és csalások méreteit és a büntető törvénykönyv egész sereg szakasza jelöli meg a felelősségrevonás jelleget és a kiérdemelt büntetést.

A felolvasás után az elnök megkérdezi:

— Ime a büncselekmények, amelyek miatt eljárás indult Ön ellen. Elismeri ezeket a tényeket?

Ausschnitt feláll és főlényes mosollyal válaszol:

— Egyet sem ismerek el.

— És mit tud felhozni nyentséggül?

Ezzel megkezdődik a vádlott kihallgatása. Max Ausschnitt mindenképp megmagyarázza a

kapcsolatot a Resita és a Titan-Nadrag-Calan vállalatok között. Aztán beszél a Kreditanstalt 1931. ben történt összeomlásáról, aminek következtében az a veszély állt elő, hogy idegen, esetleg német kézbe kerülnek a Resita részvényei. Ezt meg kellett akadályozni. A válság tetőfokán találni kellett valakit, aki befektet 250 millió lejt.

— Akkor alakult egy csoport, — folytatta Max Ausschnitt: — a „Metalunit“, testvérem, Malaxa és Wikers. És átvettük a Resita adósságait.

És aztán más magyarázatok következtek. Tőzsdemanipulációk és pénzügyi manőverek, szövevényes bankműveletek, amelyekről oly könnyed főlényel beszél Max Ausschnitt, mint más közönséges ember egy pakli dohány megvásárlásáról. A hallgatóságnak az az érzése, hogy senki se tudja követni ezt az előadást. Mintha egész külön tájnyelv ismerete volna szükséges hozzá. Az elnök már kimerülten figyelmezteti a vádlottat, fogja rövidebbre előadását. De Ausschnitt rendületlenül fejtegeti, hogyan mentette meg a Resitát az idegen befolyástól és... hogy lett a végén a CEPI a Resita részvényese.

Minduntalan figyelmeztetni kell a vádlottat, hogy beszéljen hangosabban és lassítsa előadása iramát. Ilyenkor a vádlott egy ideig felemeli a hangját s lassított ütemben magyarázza a Resita újjászervezését, az ezzel kapcsolatos hitelműveleteket s a hallgatóság újabb és újabb utvestökben érzi magát.

— Azzal vádolnak, — folytatja a továbbiakban Ausschnitt, — hogy a Resicánál kifejtett tevékenységemmel szabotáltam volna a honvédelem érdekeit. Holott én voltam az, aki kijavítottam a Wickes művekkel és a csehekkel kötött hadianyagszállítási szerződést és egész idő alatt nagy erővel harcoltam a hadfelszerelés érdekében... Ami pedig az acéltérmetést illeti, ezelőtt négy évvel és kezdtem meg az acéltérmetés nagymértékben való fejlesztését... Az ócskavasszállítások ügyében pedig vállalom a teljes felelősséget mindazért, amit cselekedtem... A kereskedelmi normák szerint, amelyekkel mi, akik nem vagyunk büntetőjogászok, jobban értünk, a Resicának még haszna volt az üzletből.

Arra vonatkozólag, hogy az alkamozottak számát 1800-ról 1300-ra csökkentette, már kevésbé meggyőzőek az érvei. De már senki se figyel a nagy monológra. Más másfél óraja beszél a vádlott, mikor a védelem képviselői fáradtan kéri az elnököt, függeszse fel a tárgyalást. Mindenkin a végkimerülés jelei mutatkoznak. De az elnök hagyja tovább beszélni a vádlottat.

— Igaz ugyan, — folytatja Ausschnitt, — hogy a külföldről érkezett ócskavasszállításból a Metalunit 170 tonnát tartott meg magának. Nagy bűn, mondhatom. De a Metalunit mindent megfizetett. Kiválogathatta magának a legjobb vasanyagot a szállítmányból.

A védelem és a vád képviselőin egyaránt oly idegesség vesz erőt a kimerítő előadás következtében, hogy viharos szóharok szakítják felbe a védekezést. Az elnök csillapítani igyekszik a feleket s végül jótékony szünetet rendel el.

A vádlott azonban nem látszik fáradtnak. Szünet után ugyanazzal a lendülettel folytatja előadását. Most annak a különös ténynek a megmagyarázására kerül a sor, hogy egyidőben a minisztériumi beadványokon a Resica pecsétje helyett a „Titan“ pecsétjeit alkalmazta.

— Ez egészen egyszerű és normális dolog volt, — mondja és szavaira ellenállhatatlanul derűtlenség fut végig még a védők asztalánál is.

Aztán egy sereg kérdésre felel. Mindig könnyeden, öntudatosan. Bal könyökével a jegyző asztalához támaszkodik, jobbával élénken gesztikulál, mintha egykori vezérigazgatói minőségében valami igazgatóság ülésen tartana előadást vagy alkalmazottjainak adna utasítást. Este nyolc óra felé ér véget a tárgyalás első napja.

Ahétfői tárgyalásor megkezdődött a tanuk kihallgatása.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsorai:

APOLLÓ: TROPUSI MÁMOR.

CORSO: KÉK MAZUR.

DORIAN: SZERELMESEK.

KÖZGAZDASÁG

Ünnepélyes keretek között megnyílt az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet vetőmagés háziipari kiállítása és vására

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet szokásos tavaszi vetőmagkiállítását és vásárát az idén február 17-21-ike között tartja meg Kolozsváron. Jelentőségét növeli az a körülmény is, hogy ezuttal háziipari kiállítással kapcsolta egybe. Az ünnepélyes megnyitás szombaton délelőtt 11 órakor zajlott le a farkas-utcai 7. szám alatti helyiségekben, amelyeket zsúfolásig megtöltöttek az Erdély minden részéből összesereglett kisgazdák, birtokosok és érdeklődők.

Az EMGE elnöksége, illetve központja részéről jelen volt dr. Szász Pál országos elnök, Máriaffi Lajos, Cs. Károly István, Kádár István alelnökök, Török Bálint igazgató, a kiállítás fāradhatatlan rendezője, gr. Teleki Ádám, az Erdélyi Gazda főszerkesztője, Szezhő Dénes állattenyésztési felügyelő, Demeter Béla, az igazgatóválasztmány elnöke, Nagy Miklós segédtitkár, dr. Venczel József tanulmányi előadó, Polyovich Endre háziipari előadó, Bocsánai Zoltán, Koppány Rezső, Szász Ferenc, Orosz Károly, ker. felügyelő.

A jelenlevők közül a következők neveit sikerült megjegyeznünk: dr. Varga Béla unit. püspök, dr. Konopi Kálmán orvos, br. Jósika János Szurdok, Alföldy Pál Arad, gr. Kemény Béla és Ugron Győző Pusztakamarás, Fejérváry Jenő Nagyiklód, Gidófalvy István Doboka, gr. Teleki Mihály Gernyeszeg, gr. Bethlen Balázs Árokajla, Császár Gyula Nagyenyed, Wargha András Szentmihály, gr. Teleki Károly Sromberke, dr. Jelen Gyula, dr. Szász Ferenc, ifj. dr. Vékás Lajos, Gyallay Domokos, Ūrmösi József, dr. Veress Endre Kolozsvár, Szentimrey Jenő Sztána, a Háziipari Szakszűz elnöke, Halpert Lajos Nagyvárad, Szathmáry Gyula Harangláb, Bodor Kálmán Sülelmed, dr. Hatfaludy Ernő Kaczo, br. Apor Péter Torja, Poll Béla, a Méhészeti Egyesület elnöke, Stief Ottó alelnök, Balázs István, a K. G. E. elnöke, Zágonyi Szabó Mihály, Gombos Ferenc, Szász István Kolozsvár, gr. Bethlen Gábor Marosujvár, gr. Stubenberg József Székelyhid, Szász József Vésárhely, Szász Dezső Lándor, br. Aczél Ede Mezőzáh, Ady Elemér Gyalu, Boros György Székelykeresztúr, dr. Jénák Ferenc pápai kamarás Gyulafehérvár, Török István plébános Jegenye, Balogh József, Sallak András Ördögösfűzes, dr. Kőlcsey Ferenc Szatmár, br. Braunecker Antal Erszakácsi, dr. Wolff Gyula Aranyosszentmihály, Velcs Zoltán, Tamási Áron, dr. Nagy Zoltán Kolozsvár, Vékás Jenő és Várady Mihály Dés, Buzás István Bánffyhyvad, Biró Pál Zimánd és még nagyon sok kiállító és érdeklődő kisgazda.

A hatóságok részéről: dr. Coriolan Tataru kőr. helytartó képviselőjében dr. Pop Octavian helytartóügyi igazgató, dr. Bornemisa Sebastian polgármester képviselőjében dr. Ungur Augustin, a Mezőgazdasági Kamara Maties ügyosztályfőnök vezetésével küldöttség képviseltette magát.

Dr. Szász Pál megnyitó beszéde

Az EMGE országos elnöke üdvözi a hatóságok képviselőit és a megjelent közönséget. Beszédében utal a magyar gazdatársadalom feladataira. Megállapítja, hogy bár a kiállítás az adott viszonyok között nem közelíthette meg az eredeti elgondolásokat, azért mégis a magyar gazdatársadalom egyre emelkedő kultúráliszínvonalát bizonyítja. Az EMGE amint azt minden megnyilatkozásában hangoztatja, a mezőgazdasági kultúra fejlesztésére törekszik, hogy a magyar gazdatársadalom minőségileg és mennyiségileg többet termeljen. Ezáltal viszont egyéni,

valamint közösségi megélhetését, gyermekeinek jövőjét s a nemzetgazdaság érdekeit szolgálja.

Az elnöki szavak után dr. Pop Octavian a Királyi Helytartóság üdvözlését tolmácsolta, akit hivatalos teendői akadályoztak megjelenésében. Maties mérnök a Mezőgazdasági Kamara legteljesebb elismerését fejezte ki az E. M. G. E. munkája gyönyörű teljesítményéért. A közönség ezután megtekintette a kiállítást, amelyről a legnagyobb elragadtatás hangján beszélt.

A kiállítás bírálóbizottsága a következő jutalmakat osztotta ki. Aranyérmert nyertek: br. Atzél Ede Mezőzáh, Árpádalmi Béruradalom, Budapest, br. Bánffy Dénes Válaszút, Bächer Melichar Kolozsvár, Bikfalvy Testvérek Berend, Binder Albert Magyarorszávt, Biró Pál Ujzímánd, Bodor Kálmán Sülelmed, Biró Józsefné, br. Bánffy Marian Kissármás, Chinoi Vegyészeti Gyár Ujpest, Császár Gyula Nagyenyed, EMGE Diószeg, Ember Géza Királydaróc, dr. Felszegy András Maroscsapó, Fodor Alajos Gyergyóalfalu, Fodor Pál Csiksomlyó, Práter Guardian Deményháza, Gál Elemér, Larga, Gál Mihály Gyergyóalfalu, Gazdakör Nagysármás, Gazdakör Nyujtód, Gidófalvy István Doboka, gr. Heller István Kerelöszentpál, Hatfaludy Ferenc Hida, Hofherr-Schranz Clayton Schuttlerworth R. T. Kolozsvár, Klusch János Kolozsvár, Kompolt Magy. Kir. Növénymentesítő Telep Kompolt, Kozán Imre Csikszögöd, dr. Koleszár Lászlóné Kolozsvár, Lázár Simon Keresztes, Mezőgazdák Kereskedelmi R. T. Arad, Nagy Dénes Aranyosgerbegy, Orosz Károly Székelyszenterzsébet, Paál Venczel Gyergyószárhegy, Ref. Téli Gazdasági Iskola Csombord, Róm. Kat. Téli Gazdasági Iskola Radnót, Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi R. T. Kolozsvár, gr. Stubenberg József Székelyhid, Sveitzer Béla Aranyosmedgyes, Szász Dezső Kissármás, Szentkirályi Béla Mezőpogocsa, gr. Sztáray Uradalom Sárköz, gr. Teleki Ádám Kővárhoszuzfalu, gr. Teleki Ádám Marosujvár, dr. gr. Teleki Mihály Gernyeszeg, Török Árpád Kolozsvár, Trifolini Magkereskedés Kolozsvár, Unitárius Téli Gazdasági Iskola Székelykeresztúr, Várady Mihály Dés, Wargha Dániel örökösai Bodonkut, gr. Wass Albert Szentgothárd, dr. Kerner Jenő Szentánarlon, Takács

Figyelem!

Figyelem!

Mélyen leszallított áron kaphatók a

Magyar Szemle Társaság
következő művei:

Hóman: A magyar történetírás utjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei

Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei

Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk
kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei

Szekfü: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei

Farkas: Fialat Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei

Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó

A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala után

Miklós Zimándfalva (Állami aranyérem az aradi Mezőgazdasági Kamara jutalomdíja.)

Ezüstérmert nyertek mezőgazdasági csoportja: Barna Dezső Székelykocsárd, Cseh Andor Székelykocsárd, Gazdakör Gyergyószentmiklós, Járó Szilveszter Nagyvárad, Kanicsay Jenő Lázári, Molnár Károly Kolozsvár, Murádin Lukács Harasztos, Máteffy Domokos Szent-erzsébet, Zabolai Keresztes Árpád Kolozsvár.

Bronzérmert nyertek mezőgazdasági csoportja: Buza Kornél Arad. (Állami bronzérem az aradi mezőgazdasági kamara utján) Feldmann Ernő Kok, Gazdakör Felőr, Gáti István Dobra, Kolumbán Ellák Köpec, Sogor András Dobra.

Pénzjutalmat nyertek a mezőgazdasági csoportban: Biró Pál Ujzímánd. (Az aradi mezőgazdasági kamara jutalomdíja 1500 lei), id. Sós József Ujzímánd (Az aradi mezőgazdasági kamara jutalomdíja 1000 lei.)

Aranyérmert nyertek a háziipari csoportban: Angyal Antal és Vincze Margit Kolozsvár, br. Atzél Ede gazdasága Mezőzáh, Bányai Edít Székelyudvarhely, gr. Bethlen Mária Torda, Gál Ferencné Gyergyószentmiklós, Polyovich Endre Kolozsvár, Hantz Piroksa Kolozsvár, Kós Károlyné Sztána, Kristó János Csikkozmas, Kovács Benedekné Marosvásárhely, Lőrinczy Gábor Kolozsvár, Ozancsik Irén Kolozsvár, Paló Györgyné Magyaró. „Record” Gyapufeldolgozó Kovászna, Sütő Józsefné Marosvécs, Szász Gáspárné József Magyaró, Szász Erzsébet Pusztakamarás, Tisch Miklósné Kolozsvár, Unitárius Nők Országos Szövetsége Kolozsvár, Vámszer Gézné Csikszereda.

Ezüstérmert nyertek a háziipari csoportban: Id. Bakos M. János Holtmaros, Balla Andrásné a Gáspáré Holtmaros, Barabás Ferencné Magyarfickó, Bardócz János Nagybacon, Bády Mihály Kolozsvár, Bokor Pál Józsefné, Vajda Erzsébet Holtmaros, Csög Judit Nyárszó, Demeter Andrásné, Lovász Krisztina Holtmaros, Nagy Mihályné Luka Marosvécs, Ördög Mária Magyaró, Schell Margit Kolozsvár, Ūreg Vajda Jánosné Magyaró, Vámszer Imre Nagyszeben és Zsigmond Andrásné Magyaró.

Bronzérmert nyertek a háziipari csoportban: Kocsis Anna, ifj. Márton Mihályné Marosvécs, Szakács Péterné a Józsefné Marosvécs.

Ülést tartott az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányja

Kolozsvárról jelentik: Szombaton délután 4 órakor Kolozsvári székházában dr. Szász Pál elnökletével ülést tartott az EMGE igazgatóválasztmányja. Jelen voltak: Máriaffi Lajos, Cs. Károly István, Kádár István alelnökök, Török Bálint igazgató, gr. Teleki Ádám az Erdélyi Gazda főszerkesztője, Szezhő Dénes állattenyésztési felügyelő, Demeter Béla az igazgatóválasztmány elnöke, dr. Venczel József tanulmányi előadó, Nagy Miklós segédtitkár az EMGE központja részéről. Az igazgatóválasztmány tagjai közül: Fehérváry Jenő, dr. Jelen Gyula, Vargha András, Betegh Sándor, gr. Bethlen Béla, br. Apor Péter, gr. Bethlen László, Buzás István, Alföldy Pál, Felszeghy András, br. Atzél Ede, Szász Dezső, br. Kemény János, gr. Haller István, br. Jósika János, Székely Lajos, Szász József, Bodor Kálmán, Szász István, Kőlcsey Ferenc, dr. Ugron Győző, Vékás Jenő, Orosz Károly, dr. Konopi Kálmán, gr. Bethlen Gábor, Gidófalvy István, Ugron Pál, Farkas Árpád, Biró József, Bitay Endre.

Dr. Szász Pál megnyitja az ülést és bejelenti, hogy távollétüket kimentették gr. Teleki Béla az EMGE elnöke, akit fontos kérdések tartanak távol, Telegdy László ügyvezető alelnök, aki hivatalos küldetésben uton van és dr. Szász Ferenc. Majd köszönetet mond gr. Bethlen Bélának az EMGE tanfolyamok keretében kifejtett rendkívül értékes tevékenységéért, Török Bálint igazgatónak a kiállítás megrendezéséért, — üdvözi br. Apor Pétert az EMGE új alapító, illetve az igazgatóválasztmány tagját.

Az igazgatóválasztmány részletesen megtárgyalta az összes napirenden szereplő kérdéseket, köztük a mezőgazdasági kamarák újjászervezésére vonatkozó törvénytervezetet. Az összes előterjesztéseket egyhangú lelkesedéssel tudomásul vették.

RÁDIO

KEDD, FEBRUÁR 20.

București. 12.00 Időjelzés, időjárás, vizállás, háztartási tanácsok. 12.10 Részletek Puccini műveiből. 13.20 Időjelzés, 13.30 Mutaffian mandolin zenekarának hangversenye. 12.00 Hírek. 14.20 Fatica Luca hangversenye. 15.00 Közlemények. 19.00 Időjárásjelentés. 19.02 Orvosi tanácsok. 19.17 Hanglemezek. 19.55 Hírek magyar nyelven. 20.05 D. Sergescu előadása. 20.20 Marie Ágnesa szonokát énekel. 20.45 Hírek. 21.00 A tánc története. Hanglemezekről. 12.10 Hírek, sport. 23.30 Könnyű francia zene hanglemezekről. 23.45 Hírek idegen nyelven.

Budapest. 7.45 Torna, hírek. 11 Hírek. 11.20 Előadás. 11.45 Divattudósítás. 1.00 Időjárásjelentés. 1.10 Hanglemezek. 1.40 Hírek. 2.30 A rádió szalonzenekara. 3.30 Hírek, műsorismertetés, árfolyamhírek. 5.10 Asszonyok tanácsadója. 5.45 Hírek. 6.15 Előadás. 6.45 Ének zongorakísérettel. 7.10 Vidám csevegés. 7.40 Cigányzene. 8.15 Hírek. 8.40 A híd, Herczeg Ferenc darabjának előadása. 10.40 Hírek. 11.10 Táncclemezek. 12.00 Hírek idegen nyelven. 12.20 Közvetítés a Szeiffert kávéházából. 1.05 Hírek.

SZERDA, FEBRUÁR 21.

București. 12.00 Időjelzés, vizállás, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Mascagni opera részletek hanglemezekről. 13.00 Vasile Julea zenekara játszik. 13.20 Időjelzés. 13.30 Hangverseny folytatása. 14.00 Hírek. 14.20 Rodica Bujor énekel. 15.00 Közlemények. 19.00 Időjárás. 19.02 Művészeti hírek. 19.17 Hanglemezek. 19.50 Hírek magyar nyelven. 20.00 Előadás. 20.20 Hanglemezek. 20.35 Operaelőadás közvetítés az Operaházból. Szünetekben hírek, sport és hírek idegen nyelven.

Budapest. 7.45 Torna, hírek, közlemények, hanglemezek. 11.00 Hírek, előadás. 1.00 Időjárás. 1.10 Cigányzene. 1.40 Hírek. 2.20 Időjelzés, időjárás. 2.30 Rendőrzene. 3.30 Hírek. 5.15 Diákféltőóra. 5.45 Időjelzés. 6.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.15 Hangverseny. 6.45 Előadás. 7.10 A rádió szalonzenekara. 8.15 Hírek. 8.25 Helyszíni közvetítés Sárospatakról. 9.05 Opera közvetítés. 12.00 Hírek idegen nyelven. 12.20 Magyar nóták hanglemezekről. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 22.

București. 12.00 Időjelzés, időjárás, vizállás, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Hanglemezek. 13.20 Időjelzés, sport. 13.30 Rádió zenekar. Vezényel C. Bobescu. 14.00 Hírek. 14.20 A hangverseny folytatása. 15.00 Közlemények. 19.00 Időjárásjelentés. 19.02 Tudományos krónika. 19.15 Ének gyermekek számára. 19.35 Hangverseny. 19.50 Hírek magyar nyelven. 20.00 Előadás. 20.15 Serban Taassian énekel. 20.45 Hírek. 21.00 A Filharmonika zenekar hangversenye. 22.55 Könnyű zene hanglemezekről. 23.45 Hírek külföld számára.

Budapest. 7.45 Torna, hírek. 11 Hírek. 11.20

Felolvasás, utána előadás. 1.00 Időjárásjelentés, zongora. 1.40 Hírek. 1.55 Hengerits Iona énekel. 2.20 Időjelzés. 2.30 A Rádió Szalonzenekara. 3.30 Hírek, műsorismertetés, árfolyamhírek. 5.15 Előadás. 5.45 Hírek. 6.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.15 Mezőgazdasági előadás. 6.45 Hanglemezek. 7.50 Eszperantó nyelvű előadás. 8.15 Hírek. 8.25 Nicolaus Hübner gondolkázik. 8.55 Fellegi Teri énekel. 9.10 Helikonj ünnep, hangjáték. 10.40 Hírek. 11.10 Közvetítés a Spolarich kávéházból. 11 Hírek idegen nyelven. 12.25 Táncclemezek. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, FEBRUÁR 23.

București. 12.00 Időjelzés, időjárás, vizállás, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Hanglemezek. 12.30 Luceafarul zenekar kísérete mellett énekel Lya Craciunescu. 12.30 Sport. 13.30 Hangverseny folytatása. 14.00 Hírek. 14.20 Hangverseny folytatása. 15.00 Hírek, közlemények. 19.00 Időjelzés. 19.02 Technikai hírek. 19.17 Hangverseny hanglemezekről. 19.50 Hírek magyar nyelven. 20.00 N. Jorga előadása. 20.20 Petre Munteanu énekel. 20.45 Hírek. 21.00 Strauss Jánosról. 22.30 Modern táncclemezek. 23.00 Könnyű zene. 23.45 Hírek külföld számára.

Budapest. 7.45 Torna, hírek. 11 Hírek. 11.20 Előadás. 1.00 Időjelzés. 1.10 Melles Béla zenekara. 1.40 Hírek. 2.30 Weidinger szalonzenekar. 3.30 Hírek, műsorismertetés. 5.45 Hírek. 6.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.15 Katonazene. 6.40 Sportközlemények. 7.10 Előadás. 7.35 Cigányzene. 8.00 Költői negyedóra. 8.15 Hírek. 8.25 Nagy Mária énekel. 9.00 A Filharmoniai Társaság hangversenye. 10.00 Hírek. 11.15 Hanglemezek. 12.00 Hírek idegen nyelven. 12.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, FEBRUÁR 24.

București. 12.00 Időjelzés, időjárás, vizállás, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Hanglemezek. 13.00 Petrica Motti zenekarának hangversenye. 14.00 Hírek. 14.20 Hangverseny folytatása. 14.40 Ionna Radu énekel. 15.00 Közlemények. 18.00 Országőrök órája. 19.00 Időjárásjelentés. 19.02 Színházi és mozi közlemények. 19.17 Énekel Mia Petala. 19.50 Hírek magyar nyelven. 20.09 Vallás és kultúra. Előadás, tartja I. Nistor kultuszminiszter. 20.20 George Stefanovici énekel. 20.45 Hírek. 21.15 A rádió zenekara játszik, vezényel Jon Ghiga. 22.10 Hírek, sportközlemények. 22.30 Könnyű táncclemezek. 23.45 Hírek külföld számára.

Budapest. 7.45 Torna, hírek. 11 Hírek. 11.20 Ifjúsági rádió. 11.45 Előadás. 1.10 A rádió szalonzenekara. 2.20 Időjelzés. 2.30 Hanglemezek. 3.30 Hírek, műsorismertetés. 5.10 Magyar helyesírás. 5.45 Hírek. 6.15 A rádió postája. 6.45 Éneklő ifjúság. 7.10 Helyszíni közvetítés. 7.40 Cigányzene. 8.15 Hírek. 8.25 Régi emlékek, híres operettek. 10.00 Ünnepi Corvin emlékbeszéd. Elmondja gróf Teiski Pál miniszterelnök. 10.40 Hírek. 12.00 Hírek idegen nyelven. 12.20 Táncclemezek. 1.05 Hírek.

SZÍNHÁZ

A Thalia prózai együttesének vendégjátéka Nagyváradon

Feleség, Gyümölcs a fán, Grófkisasszony, a Francia szobalány a két nap műsorán

Szombaton és vasárnap a Thalia kiváló prózai együttese ismét nálunk játszik és bemutatja a szezon nagyszerű újdonságait, amelyeket eddig a színházunk közönsége a legnagyobb érdeklődéssel fogadott.

A két nap műsorán ismét látható lesz a Feleség, Bókay János óriási sikerű vígjátéka, mely a legutolsó vendégjáték alkalmával három zsúfolt házat vonzott és a sajtó, valamint a közönség a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a darabról. A Feleség főszerepét ismét Fényes Alice, Kovács György, Nagy István és Haáz Jolly játszószék, amely szombaton és vasárnap délután lesz a színház műsorán 6 órai kezdettel, rendező helyárrakkal, teljesen a bemutatkozó előadás szerint.

Először olcsó helyárra előadásban kerül színre és szezonban szombaton délután 3 órakor Zilahy Lajosnak, a kiváló írónak nagyszerű színműve. A Gyümölcs a fán, míg Harsányi Zsolt vígjátéka, a Grófkisasszony vasárnap délután 3 órakor van a színház műsorán szintén először olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutatkozó előadás szerint és annak szereplőivel!

Mindkét újdonság eddig csak esti előadásban rendező helyárrakkal került színre és így nem volt mindenkinek alkalmuk a két újdonságot látni, ez készítette az igazgatóságot arra, hogy most ismét műsorra tűzze a két nagyszerű színpadi művet először olcsó helyárra előadásban

Vasárnap délután 11 órakor matinét tart a színház prózai együttese és bemutatja már eddig hatvanegy előadást megért vígjátékot a Francia szobalányt, így tehát a matiné előadás lesz a nagyváradiaknak 65-ik előadása olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutatkozó előadás szereplőivel. A fenti előadásokra meggyőzően óriási érdeklődésre való tekintettel ajánlatos lesz jegyekről elővételben gondoskodni, amelyre a színház elővételi pénztára szerdától a közönség rendelkezésére áll naponta 11—1-ig és 4—8-ig.

A KÉT NAP MŰSORA:

Szombat, február 24. délután 3 óra: **Gyümölcs a fán.** (Zilahy Lajos óriási sikerű színműve.) Olcsó helyárra előadás.

Szombat délután 6 órakor: **Feleség.** Bókay János vígjátéka. Rendező helyárrakkal.

Szombat este román előadás.

Vasárnap délután 11 órakor matinén: **Francia szobalány.** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 3 órakor: **Grófkisasszony.** Harsányi Zsolt vígjátékának első olcsó helyárra előadás.

Vasárnap délután 6 órakor: **Feleség.** (Rendező helyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órakor román előadás.

— **Jegyek a fenti előadásra elővételben szerdától kezdődően már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál 11—1-ig és 4—8-ig.**

Behavazott állások a Feleség-Rajna mentén. Csak az őrszemek állnak kint, a csapatok az állásokban vannak

Apróhirdetések

Különféle

szavanként 3 lel

Volt
főgimnáziumi tanár felelősség mellett jutányosan vállalja lemei és középiskolai tanulók házioktatását. Sikeres tanít román, német, francia nyelvet, hegedűt és zongorát. Fordításokat vállal. Nagyvárad, Str. Oltenia No. 27

Cserépkályhák
átalakítását, szabaddalmazott rendszerrel, részletre is készíti Bessenyei kályhás, Nagyvárad, Strada Roșiorilor 15-a.

Adás-vétel

szavanként 3 lel

Veszek
arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbst ékszerárúház, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Eladó
Főutvonalon emeletes bérház 240.000 lel nettó bérjövődellel, háromszobás, fürdőszobás és kétszobás, fürdőszobás lakásokkal, üzletekkel 3.600.000 lelért. — Bérház 12 lakással 105.000 lel nettó hozammal 1.500.000-ért. — Eladó 12 katasztrális hold szőlő teljes felszereléssel 850.000 lelért. — Vasútiállomásnál 3x2 szobás jókarban levő bérház nagy kerttel 450.000 lel. Kortarmáros László ingatlanirodája, Nagyvárad, Pasteur-utca 13. Telefon 20-85.

Jó állapotban
levő harsány kőfogóvet vennék. Csákvány, Nagyvárad, Str. Bălcescu No. 2-e.

Különféle butorok
válnak Nagyvárad, Str. Codrilor 11. szám.

Lakás

szavanként 3 lel

Egy szoba, konyha,
mellékhelyiségekkel kiadó március 1-re. — Nagyvárad Parcul Carmen Sylva 6.

Kiadó
utcai két szobás modern lakás. Nagyvárad, Str. Nic. Zsiga 6. szám

Keres
tisztviselő házaspár egy szobás, esetleg előszobával, komplett lakást. Cimeket a kiadóba kér

Kiadó lakás
négyosztós összkomfortos utcai lakás. Nagyvárad, Str. Dumitru Cantemir 25. szám.

Az Orsolyazárda
7. szám alatti bérházban 2 és 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal, 2 szoba és előszoba irodának vagy orvosi rendelőknek május 1-től kiadó.

Egy szerényebb
tisztviselőnek butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóba.

Allást kezes

szavanként 1 lel

Házvezetőnőnek
menne fiatal urinó. — Ajánlatokat kiadóba kér.

Háztartás
minden ágában jártas jobb iparos özvegy elmenne házvezetőnőnek vagy vendégülbe gazdasszonynak, vidékre is. Özv. Burik Józsefné, Nagyvárad, Str. Simeon Barnutui 30. szám.

Intelligens
német kisasszony állást keres gyermekek mellé. Háztartásban is segít. Cim: Eva Kulka, Temesvár, Piata Kutili No. 1.